

Data Mining

Classification: Alternative Techniques

Lecture Notes for Chapter 5

(cont.)

Classification Problem

- Πρόβλημα μάθησης με επίβλεψη
(**Supervised learning**)
- Δεδομένα του συνόλου εκπαίδευσης $X = \{(x_n, y_n)\}_{n=1}^N$ αποτελούμενα από ζεύγη
 - σημείων σε ένα χώρο ($x_n \in R^d$) και
 - ετικέτας ή πρόβλεψης y_n .
- **Στόχος** να φτιάξουμε μία συνάρτηση $f(\mathbf{x})$:

$$\forall x_n \in X \quad f(x_n) = y_n$$

Μηχανές Διανυσματικής Στήριξης (Support Vector Machines - SVMs)

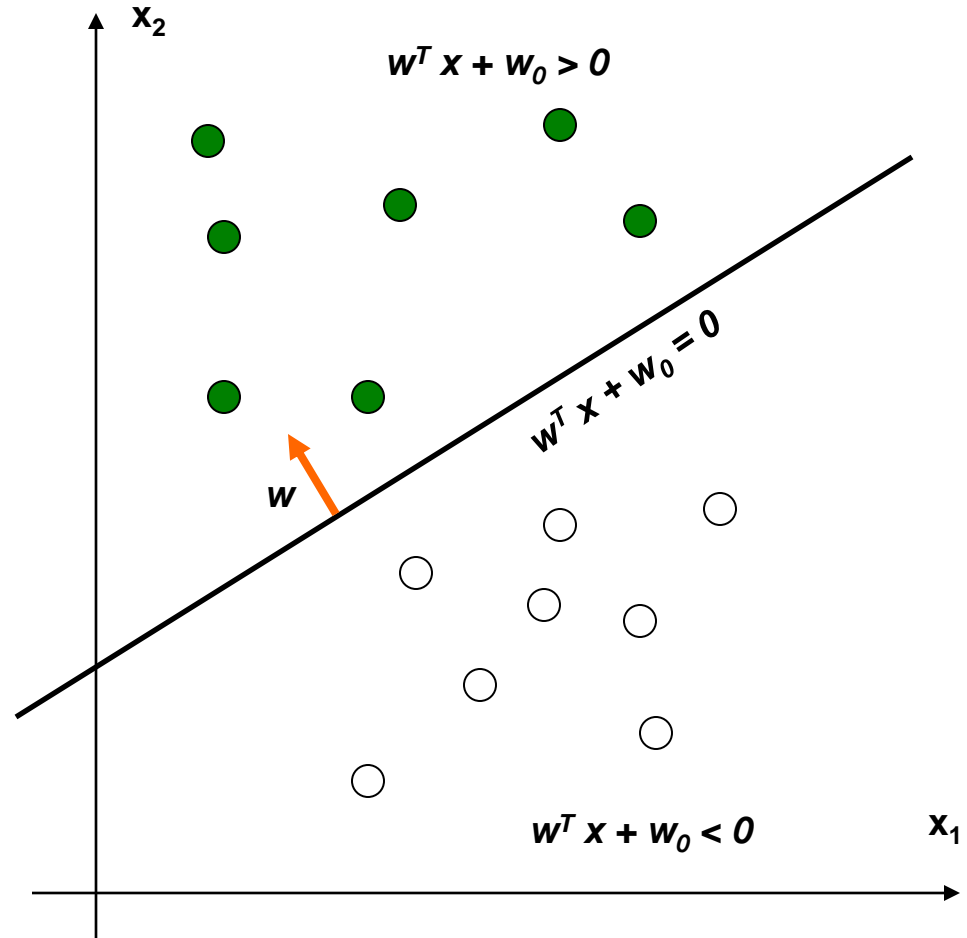
- Πρόβλημα μάθησης με επίβλεψη (**Supervised learning**)
- Δεδομένα του συνόλου εκπαίδευσης $X = \{(x_n, y_n)\}_{n=1}^N$ αποτελούμενα από ζεύγη σημείων σε ένα χώρο ($x_n \in R$) και ετικέτας ή πρόβλεψης y_n .
- Στόχος να φτιάξουμε μία συνάρτηση $f(x)$ που να προβλέπει την κατηγορία y των σημείων.

Γραμμική ταξινόμηση

- $f(x)$ γραμμική συνάρτηση:

$$f(x) = w^T x + w_0$$

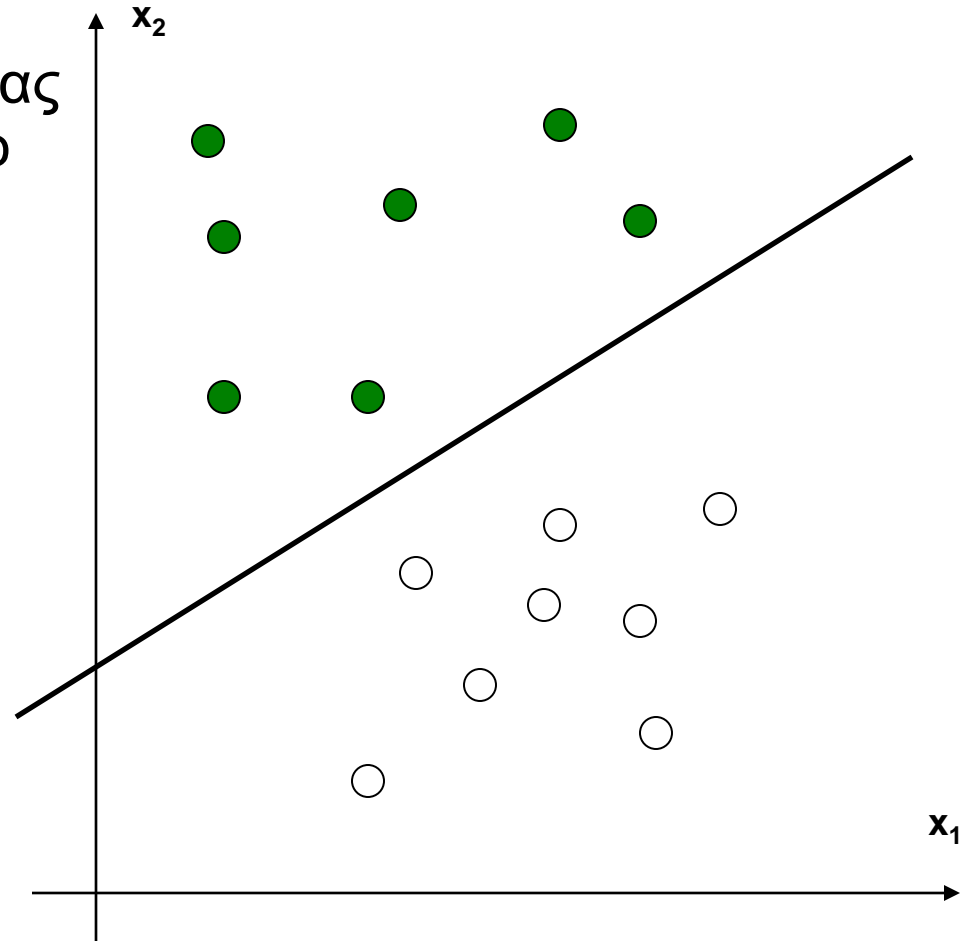
- Ορίζει ένα υπερεπίπεδο ως διαχωριστική επιφάνεια στον χώρο των προτύπων

Linear Discriminant Function

- Ποια είναι η βέλτιστη θέση της διαχωριστικής επιφάνειας ώστε να ελαχιστοποιηθεί το σφάλμα διάκρισης των 2 κατηγοριών;

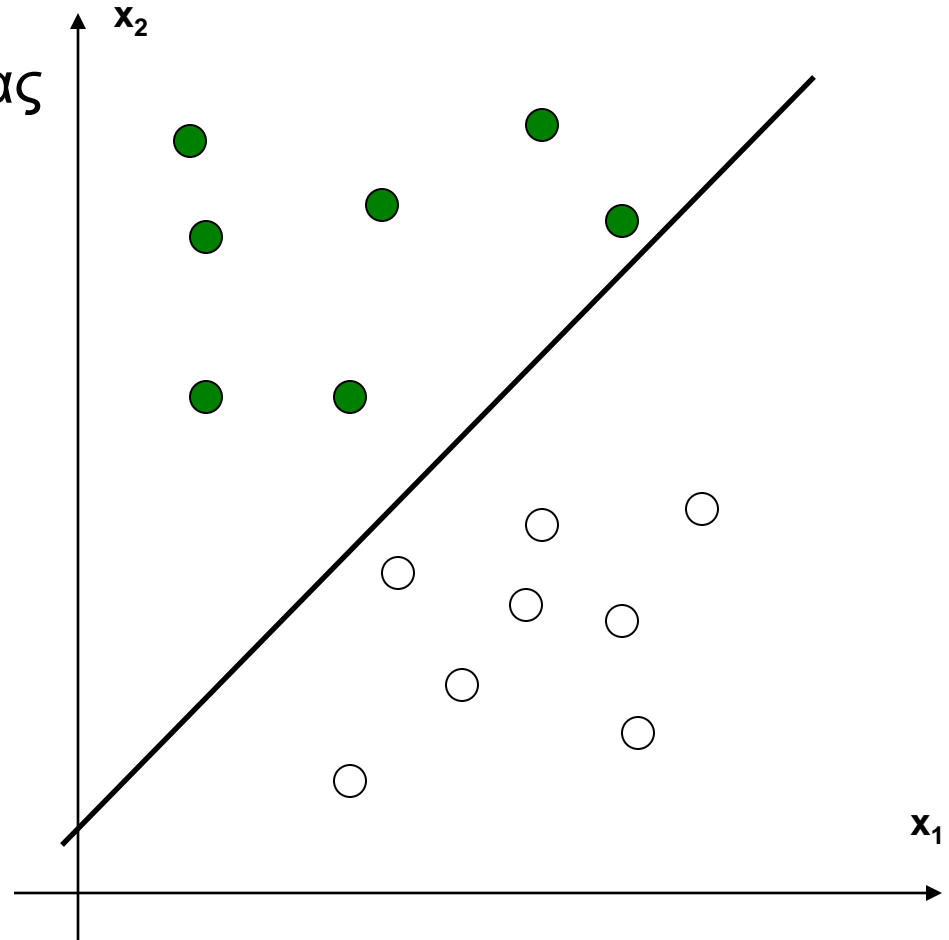
- Άπειρος αριθμός λύσεων!

Linear Discriminant Function

- Ποια είναι η βέλτιστη θέση της διαχωριστικής επιφάνειας ώστε να ελαχιστοποιηθεί το σφάλμα διάκρισης των 2 κατηγοριών;

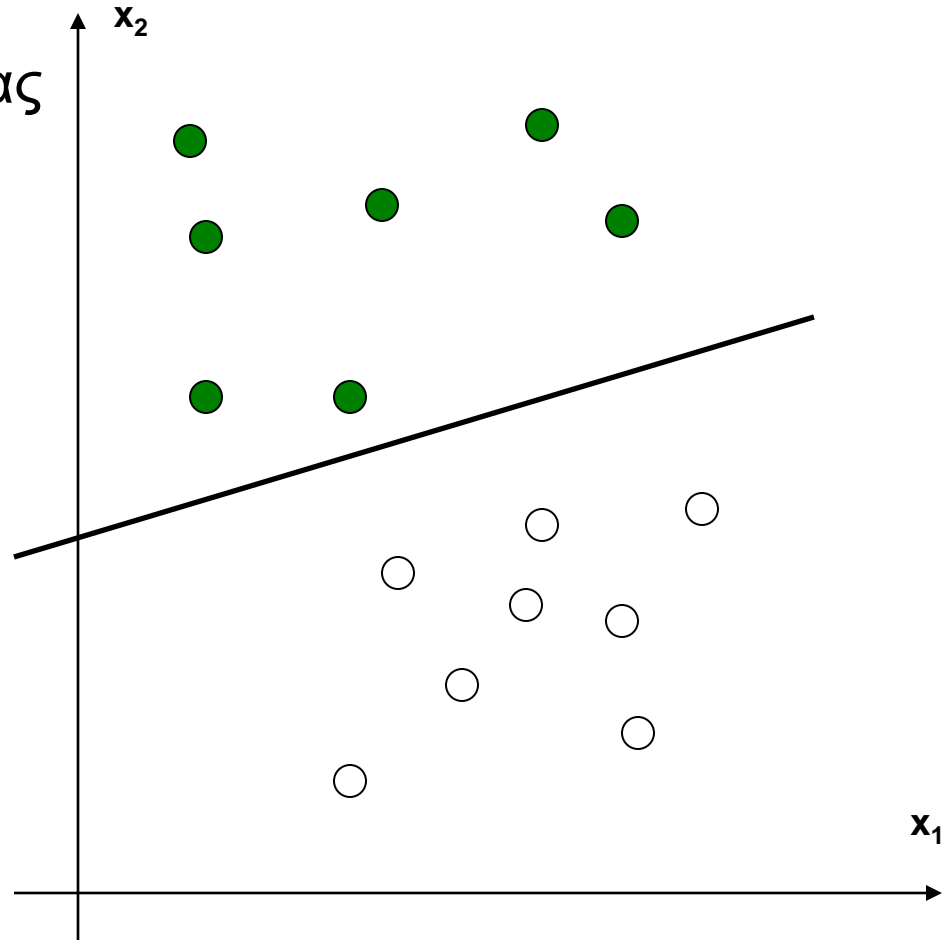
- Άπειρος αριθμός λύσεων!

Linear Discriminant Function

- Ποια είναι η βέλτιστη θέση της διαχωριστικής επιφάνειας ώστε να ελαχιστοποιηθεί το σφάλμα διάκρισης των 2 κατηγοριών;

- Άπειρος αριθμός λύσεων!

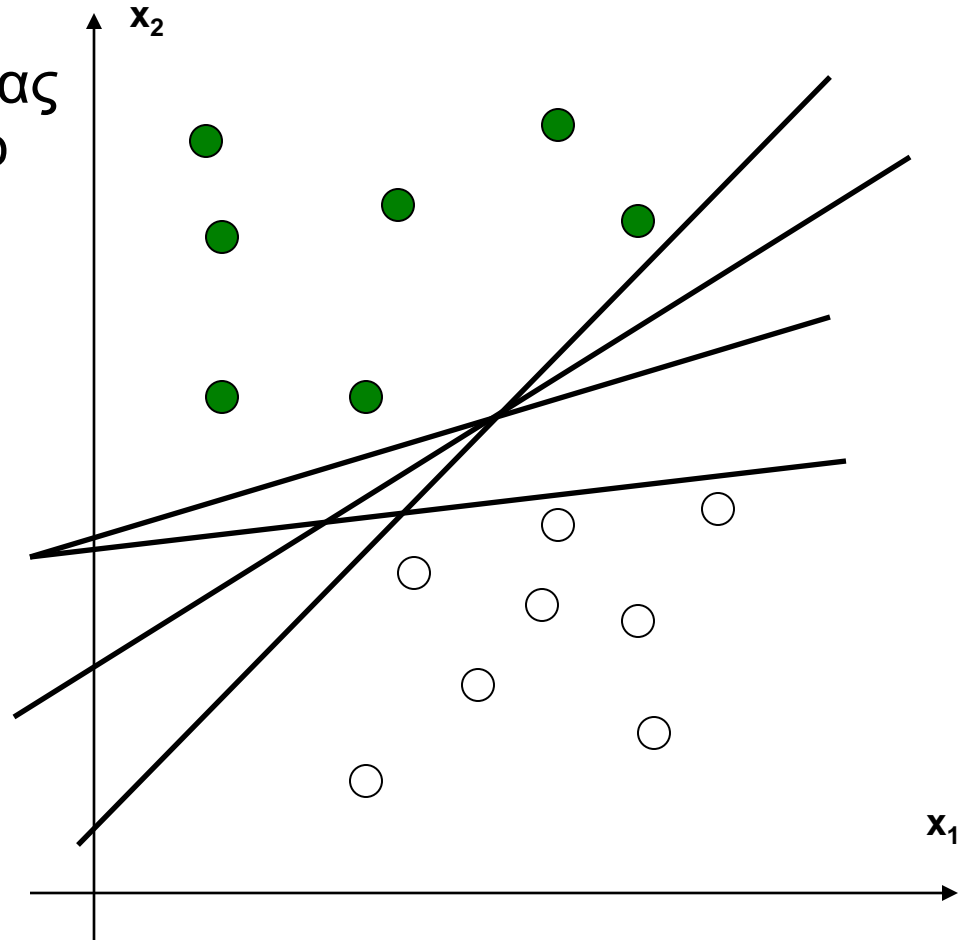

Linear Discriminant Function

- Ποια είναι η βέλτιστη θέση της διαχωριστικής επιφάνειας ώστε να ελαχιστοποιηθεί το σφάλμα διάκρισης των 2 κατηγοριών;

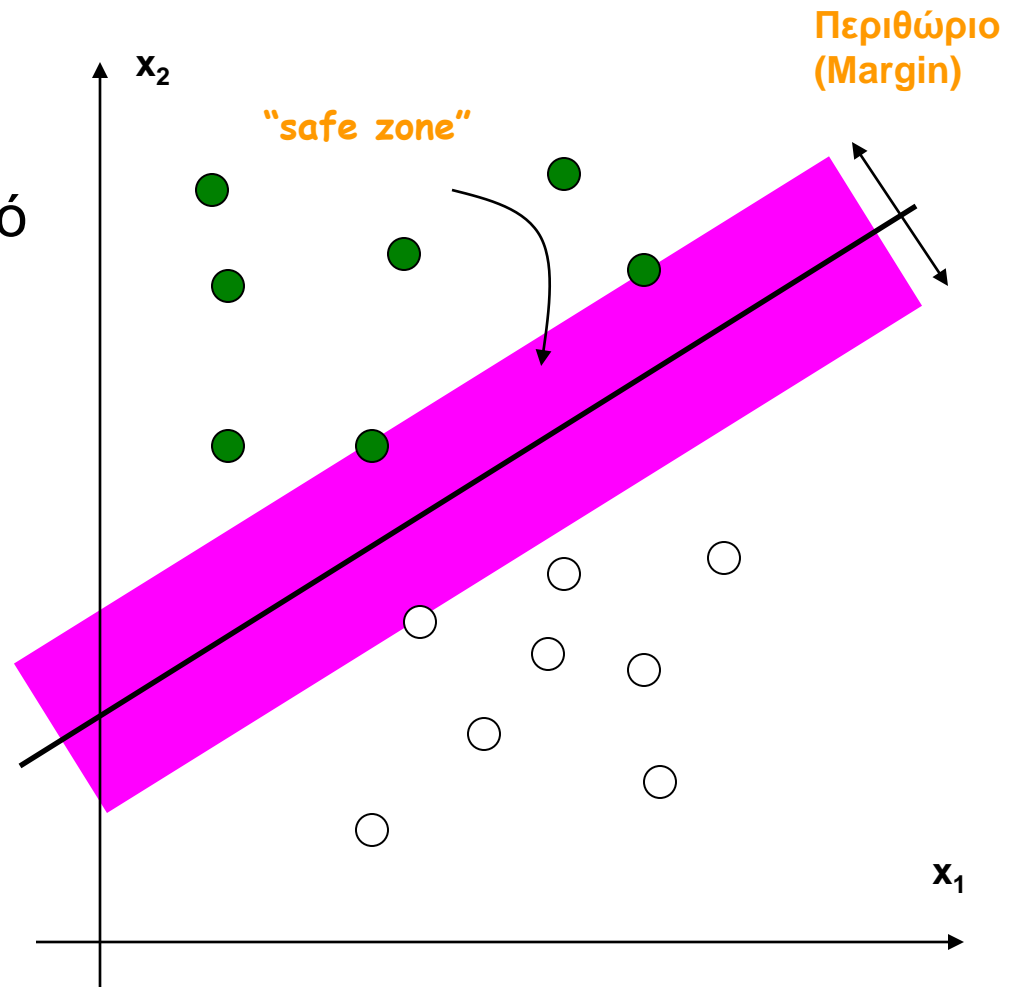
- Άπειρος αριθμός λύσεων!

- Ποια είναι η βέλτιστη λύση?

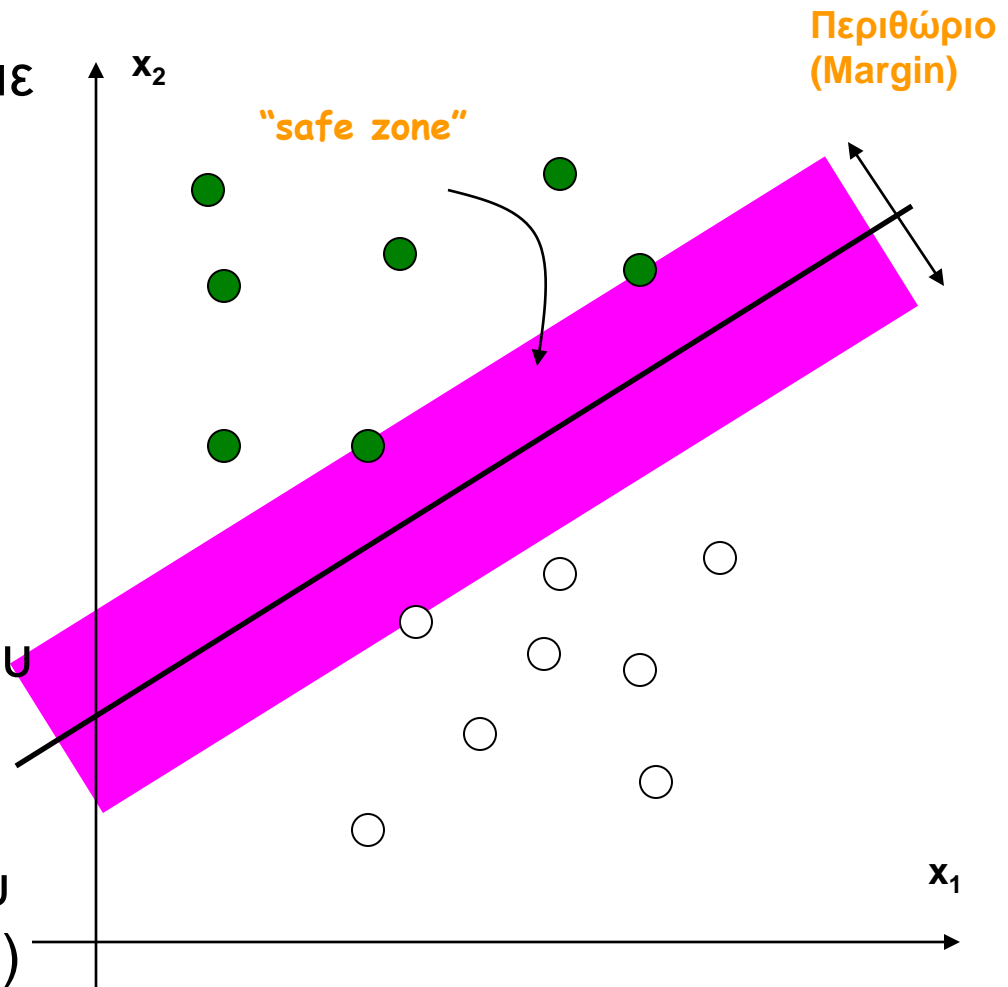
Λύση: Μεγιστοποίηση Περιθωρίου

- Ορισμός 1: Περιθώριο (**Margin**) είναι η μικρότερη απόσταση των σημείων από την διαχωριστική επιφάνεια
- Ορισμός 2: Περιθώριο (**Margin**) είναι το πλάτος του ορίου γύρω από την διαχωριστική επιφάνεια που μπορεί να επεκταθεί χωρίς να καλύψει κάποιο σημείο.
- Γιατί είναι η βέλτιστη λύση?

Μεγιστοποίηση Περιθωρίου (συν.)

- Η λογική είναι να επιλέξουμε να τοποθετήσουμε την διαχωριστική επιφάνεια σε τέτοια θέση ώστε να **μεγιστοποιηθεί το περιθώριο** ανάμεσα στις 2 κατηγορίες.
- Έτσι θα **ελαχιστοποιηθεί το ρίσκο** της απόφασης του ταξινομητή.
- Παράλληλα **αυξάνεται η γενικευτική ικανότητα** του ταξινομητή (Vapnick, 1963)

Μεγιστοποίηση Περιθωρίου (συν.)

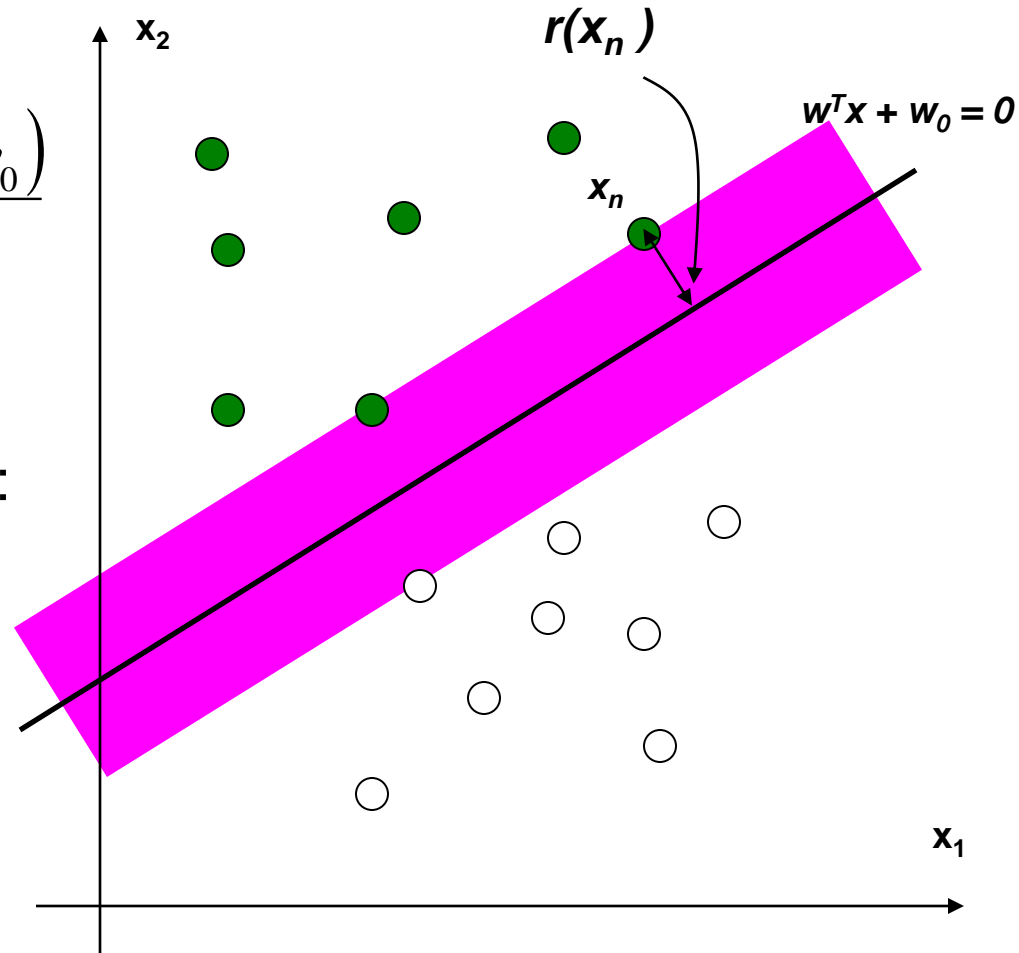
- Απόσταση σημείου x_n :

$$r(x_n) = \frac{|w^T x_n + w_0|}{\|w\|^2} = \frac{y_n (w^T x_n + w_0)}{\|w\|^2}$$

- Έτσι το περιθώριο ορίζεται:

$$\text{margin} = \min_{x_n} \left\{ 2 \frac{y_n (w^T x_n + w_0)}{\|w\|^2} \right\}$$

$$= \frac{2}{\|w\|^2} \min_{x_n} \{ y_n (w^T x_n + w_0) \}$$

Μεγιστοποίηση Περιθωρίου (συν.)

- Πρόβλημα μεγιστοποίησης περιθωρίου (maximum margin)

$$\{\hat{w}, \hat{w}_0\} : \max_{w, w_0} \left\{ \frac{2}{\|w\|^2} \min_{x_n} \{y_n (w^T x_n + w_0)\} \right\}$$

- Η επίλυση του είναι δύσκολη. Καταφεύγουμε σε ένα **τρικ**:
- Μπορούμε να πολ/σουμε με μια σταθερά **k** και η απόσταση $r(x_n)$ να παραμείνει σταθερή (scaling factor).
- Έτσι, μπορούμε να διαλέξουμε μία τιμή του k έτσι ώστε για το σημείο x^* με την μικρότερη απόσταση να ισχύει:

$$y_n (w^T x^* + w_0) = 1$$

Μεγιστοποίηση Περιθωρίου (συν.)

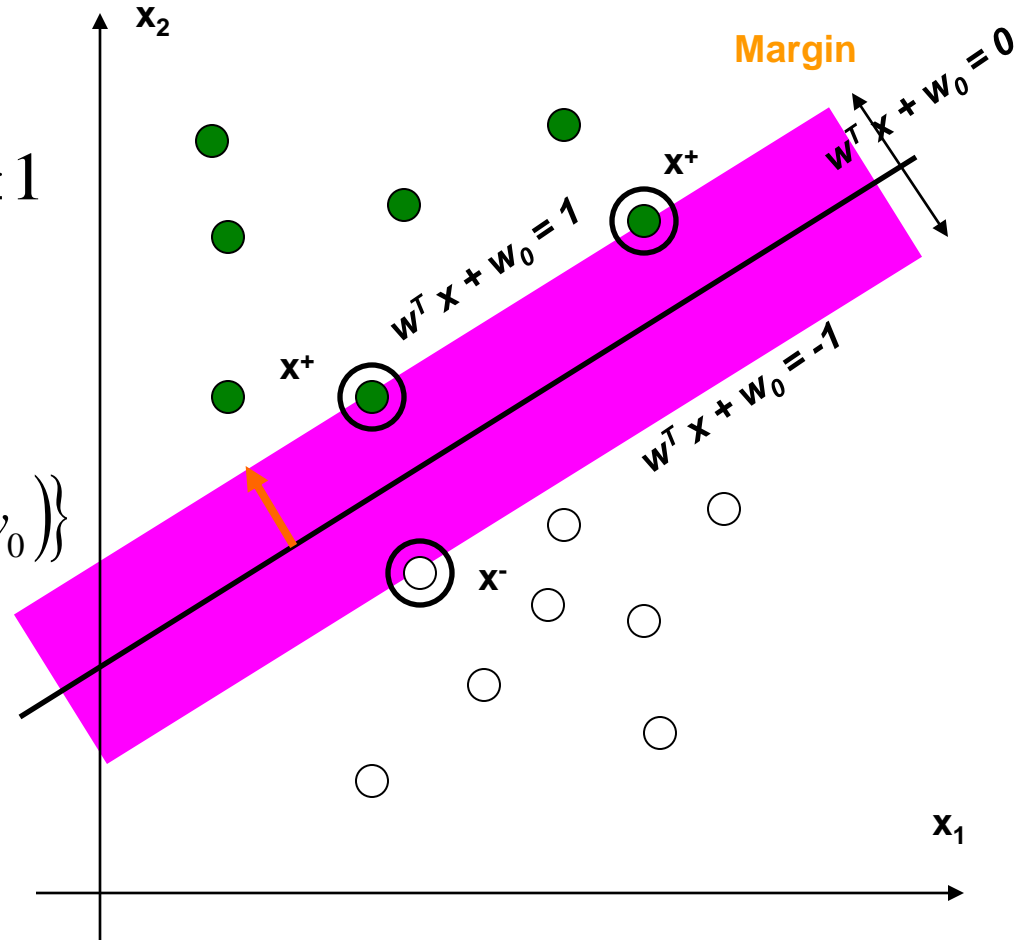
- Επομένως ισχύει ότι:

$$\forall x_n \in X \quad : \quad y_n (w^T x_n + w_0) \geq 1$$

- Το περιθώριο είναι:

$$\text{margin} = \frac{2}{\|w\|^2} \min_{x_n} \{y_n (w^T x_n + w_0)\}$$

$$= \frac{2}{\|w\|^2}$$

Το πρόβλημα μεγιστοποίησης περιθωρίου

$$\{\hat{w}, \hat{w}_0\} : \max_{w, w_0} \left\{ \frac{2}{\|w\|^2} \right\} \quad \mathbf{s.t.} \quad y_n (w^T x_n + w_0) \geq 1 \quad \forall n$$

$$\{\hat{w}, \hat{w}_0\} : \min_{w, w_0} \left\{ \frac{1}{2} \|w\|^2 \right\} \quad \mathbf{s.t.} \quad y_n (w^T x_n + w_0) \geq 1 \quad \forall n$$

πρόβλημα κυρτού τετραγωνικού προγραμματισμού
(*convex quadratic programming*) με ανισοτικούς περιορισμούς.

Πολλαπλασιαστές Lagrange

- Πρόβλημα ελαχιστοποίησης με **ισοτικούς** περιορισμούς

$$\min_{\theta} \{f(\theta)\} \quad \text{s.t.} \quad g(\theta) = c \implies g(\theta) - c = 0$$

- Λύση με **πολλαπλασιαστές Lagrange**: Κατασκευή συνάρτησης ενσωματώνοντας τους περιορισμούς:

$$L(\theta, \lambda) = f(\theta) - \lambda(g(\theta) - c)$$

- ✓ λ : ο πολλαπλασιαστής Lagrange

- ✓ Ισχύει ότι: $\min_{\theta} L(\theta, \lambda) = \min_{\theta} f(\theta)$ και $g(\hat{\theta}) - c = 0$

$$L(\hat{\theta}, \lambda) = f(\hat{\theta})$$

Πολλαπλασιαστές Lagrange (συν.)

- Πρόβλημα ελαχιστοποίησης με **ανισοτικούς** περιορισμούς

$$\min_{\theta} \{f(\theta)\} \quad \text{s.t.} \quad g(\theta) \geq c \implies g(\theta) - c \geq 0$$

- Λύση με **πολλαπλασιαστές Lagrange**: Κατασκευή συνάρτησης ενσωματώνοντας τους περιορισμούς:

$$L(\theta, \lambda) = f(\theta) - \lambda(g(\theta) - c)$$

- ✓ Ισχύουν οι **Karush-Khun-Tucker (KKT) συνθήκες** στην λύση:

$$\lambda \geq 0$$

$$g(\theta) - c \geq 0$$

$$\lambda(g(\theta) - c) = 0$$

Λύση του προβλήματος μεγιστοποίησης περιθωρίου με Lagrange

Quadratic programming
with linear constraints

$$\min_{w, w_0} \left\{ \frac{1}{2} \|w\|^2 \right\}$$

$$\text{s.t. } y_n (w^T x_n + w_0) \geq 1 \quad \forall n$$

Συνάρτηση Lagrange

$$L(w, w_0, a) = \frac{1}{2} \|w\|^2 - \sum_{n=1}^N a_n (y_n (w^T x_n + w_0) - 1)$$

$$\{\hat{w}, \hat{w}_0\} : \min_{w, w_0} \left\{ \frac{1}{2} \|w\|^2 \right\} \text{ s.t. } y_n (w^T x_n + w_0) \geq 1 \quad \forall n$$

$$L(w, w_0, a) = \frac{1}{2} \|w\|^2 - \sum_{n=1}^N a_n (y_n (w^T x_n + w_0) - 1)$$

KKT συνθήκες

$$a_n \geq 0$$

$$y_n (w^T x_n + w_0) - 1 \geq 0$$

$$a_n (y_n (w^T x_n + w_0) - 1) = 0$$

$$\text{minimize } L(w, w_0, a) = \frac{1}{2} \|w\|^2 - \sum_{n=1}^N a_n (y_n (w^T x_n + w_0) - 1)$$

$$\frac{\partial L}{\partial w} = 0 \Rightarrow \hat{w} = \sum_{n=1}^N a_n y_n x_n$$

$$\frac{\partial L}{\partial w_0} = 0 \Rightarrow \sum_{n=1}^N a_n y_n = 0$$

Prime problem

$$\text{minimize } L(w, w_0, a) = \frac{1}{2} \|w\|^2 - \sum_{n=1}^N a_n (y_n (w^T x_n + w_0) - 1)$$

Συνάρτηση Lagrange του
Δυϊκού (Dual) προβλήματος

$$\text{maximize } L_D(a) = \sum_{n=1}^N a_n - \frac{1}{2} \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^N a_n a_m y_n y_m x_n^T x_m$$

$$\text{s.t. } a_n \geq 0, \quad \sum_{n=1}^N a_n y_n = 0$$

Χρήσιμες παρατηρήσεις της λύσης

1. Το **αρχικό πρόβλημα** έχει $d+1$ πλήθος αγνώστων παραμέτρων για τους γραμμικούς συντελεστές $\{w, w_0\}$, όπου d η διάσταση των δεδομένων.

Το **δύϊκό πρόβλημα** έχει N πλήθος αγνώστων για τους πολ/στές Lagrange $\{a_n\}$, όπου N το πλήθος των δεδομένων του συνόλου εκπαίδευσης.

Έτσι η μέθοδος SVM βολεύει για **πολυδιάστατα** δεδομένα όπου το $d \gg N$ καθώς κατασκευάζει ένα (δύϊκό) χώρο αναζήτησης αρκετά μικρότερο από τον αρχικό χώρο.

Χρήσιμες παρατηρήσεις της λύσης (συν.)

2. Ο κανόνας απόφασης γίνεται:

$$\left. \begin{aligned} f(x) &= w^T x + w_0 \\ \hat{w} &= \sum_{n=1}^N a_n y_n x_n \end{aligned} \right| \Rightarrow f(x) = \sum_{n=1}^N a_n y_n x_n^T x + w_0$$

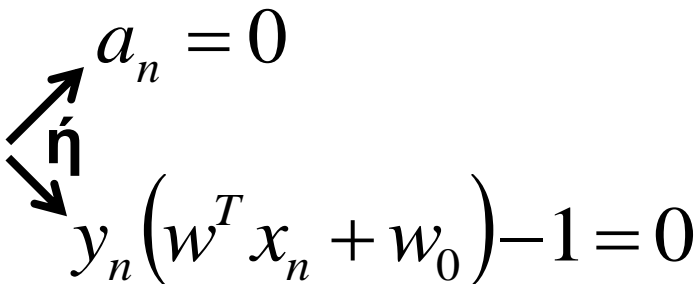
δηλ. ένας γραμμικός συνδυασμός εσωτερικών γινομένων του υπό-εξέταση σημείου x με όλα τα σημεία x_n του συνόλου εκπαίδευσης, με συντελεστές που σχετίζονται με τους πολ/στές Lagrange.

Χρήσιμες παρατηρήσεις της λύσης (συν.)

3. Οι ΚΚΤ συνθήκες ορίζονται ως εξής:

$$\begin{aligned} a_n &\geq 0 \\ y_n (w^T x_n + w_0) - 1 &\geq 0 \\ a_n (y_n (w^T x_n + w_0) - 1) &= 0 \end{aligned}$$

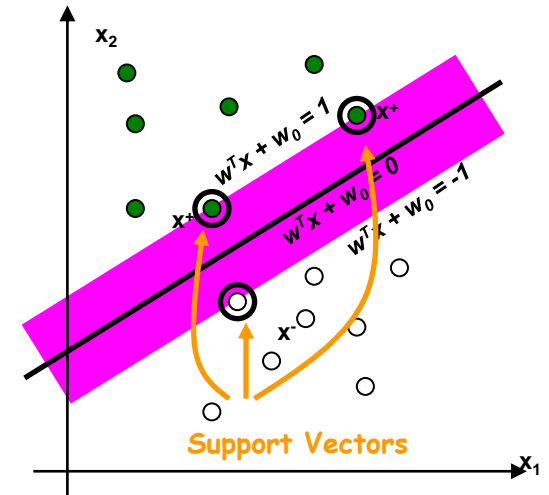
Έτσι:

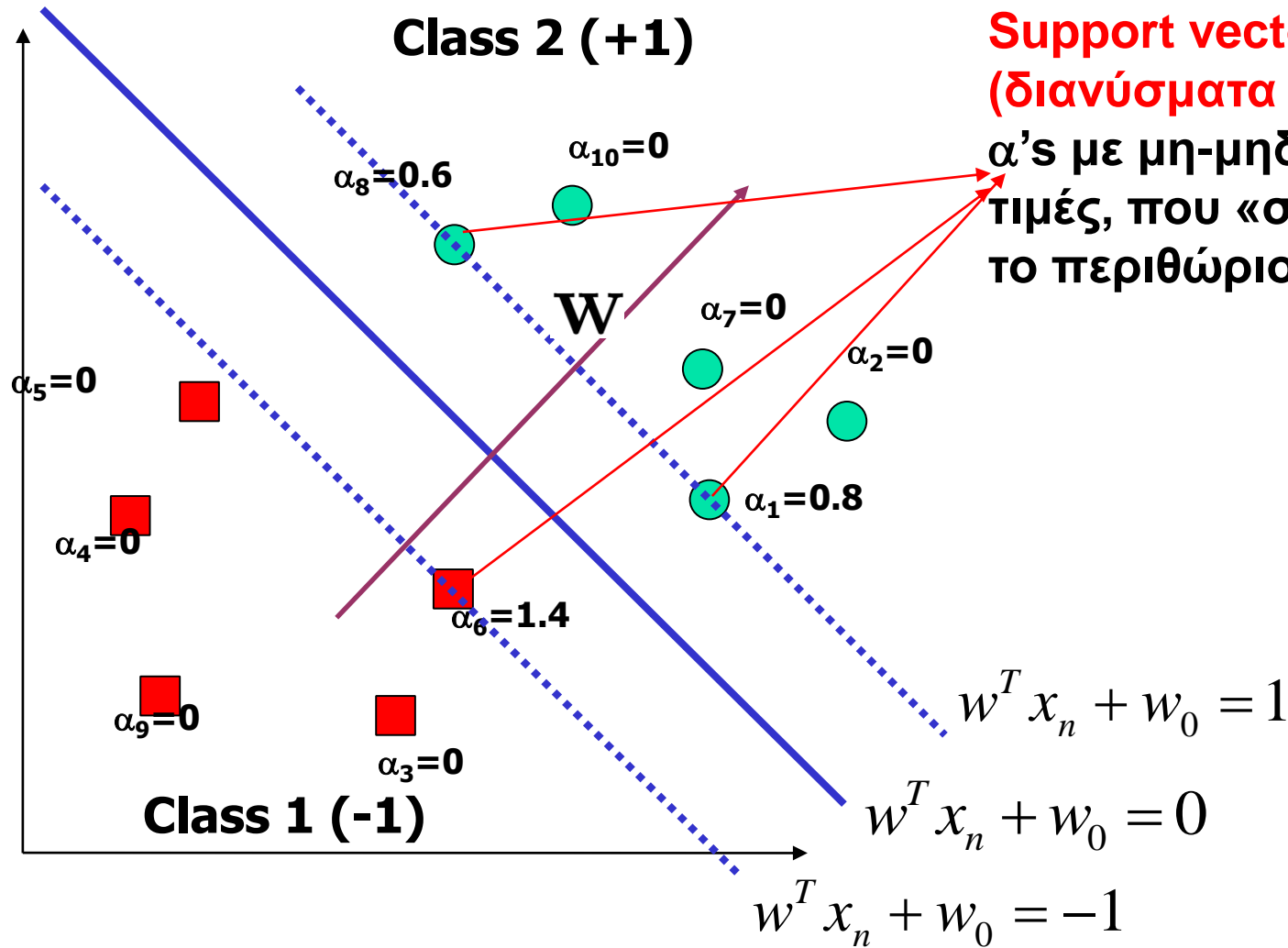

$$\begin{aligned} &a_n = 0 \\ &\text{ή} \\ &y_n (w^T x_n + w_0) - 1 = 0 \end{aligned}$$

δηλ. τα σημεία που βρίσκονται πάνω στο περιθώριο (margin)

Χρήσιμες παρατηρήσεις της λύσης (συν.)

- Όσα σημεία βρίσκονται εκτός του περιθωρίου, δηλ. $a_n=0$, δεν παίζουν κάποιο ενεργό ρόλο καθώς δεν χρησιμοποιούνται στον κανόνα απόφασης της μεθόδου.
- Όσα σημεία βρίσκονται στο περιθώριο όπου ισχύει $y_n (w^T x_n + w_0) - 1 = 0$ έχουν $a_n > 0$. Αυτά ονομάζονται **support vectors** (διανύσματα στήριξης) και παίζουν ενεργό ρόλο στην απόφαση. Μάλιστα, εκφράζουν τον βαθμό σημαντικότητας των δεδομένων.

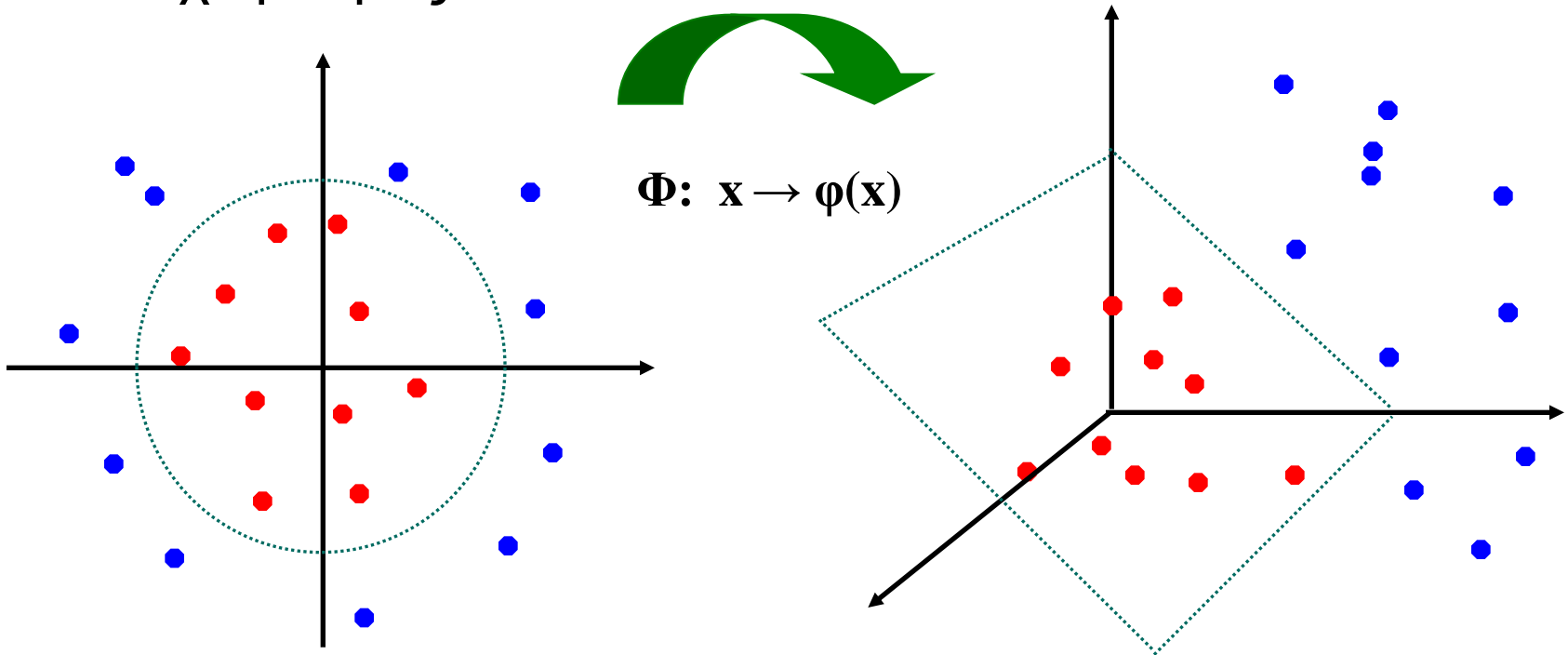

Support vectors
 (διανύσματα στήριξης)
 α's με μη-μηδενικές
 τιμές, που «συγκρατούν»
 το περιθώριο

Χρήσιμες παρατηρήσεις της λύσης (συν.)

4. Kernel trick. Χρήση συνάρτησης $\varphi(x)$.

- **Ιδέα:** Ο χώρος των δεδομένων μετασχηματίζεται σε έναν μεγαλύτερης διάστασης χώρο που είναι γραμμικά διαχωρίσιμος

4. Kernel trick

- Όλα τα εσωτερικά γινόμενα παίρνουν την μορφή:

$$x_i^T x_j \rightarrow \phi(x_i)^T \phi(x_j) \equiv K(x_i, x_j) \quad \text{Kernel function}$$

- Συνάρτηση πυρήνα (**Kernel function**): συνάρτηση που ορίζεται ως το εσωτερικό γινόμενο δύο διανυσμάτων του μετασχηματισμένου χώρου (εκφράζει ομοιότητα).
- Έτσι ο κανόνας απόφασης μετατρέπεται:

$$f(x) = \sum_{n=1}^N a_n y_n x_n^T x + w_0 \rightarrow f(x) = \sum_{n=1}^N a_n y_n \phi(x_n)^T \phi(x) + w_0$$
$$f(x) = \sum_{n=1}^N a_n y_n K(x_n, x) + w_0$$

Παραδείγματα συναρτήσεων πυρήνα $K(x_i, x_j)$

- **Linear Kernel**

$$K(x_i, x_j) = x_i^T x_j$$

- **Polynomial Kernel**

$$K(x_i, x_j) = (x_i^T x_j + 1)^p$$

- **Gaussian ή RBF Kernel**

$$K(x_i, x_j) = e^{-\frac{\|x_i - x_j\|^2}{2\sigma^2}}$$

- **Cosine**

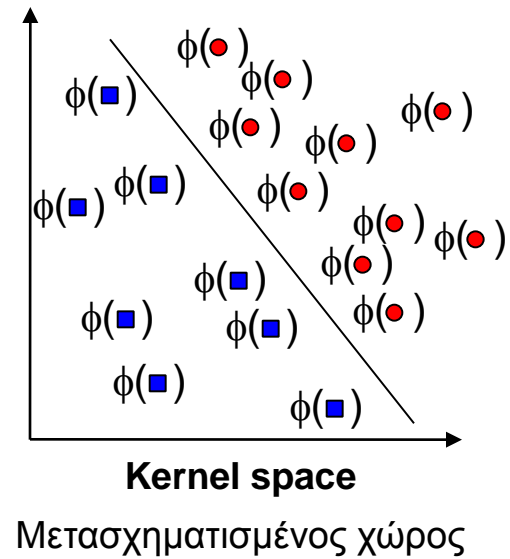
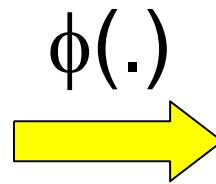
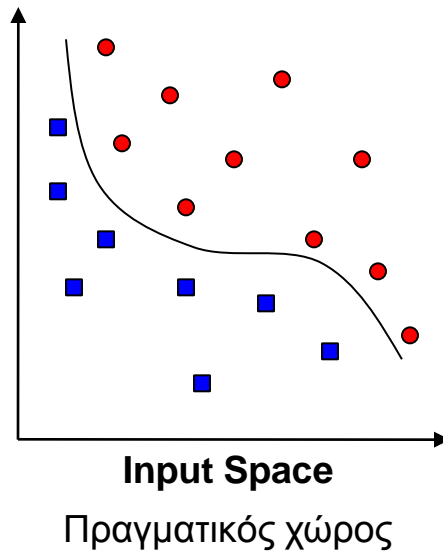
$$K(x_i, x_j) = \frac{x_i^T x_j}{\|x_i\| \|x_j\|}$$

- **Sigmoid**

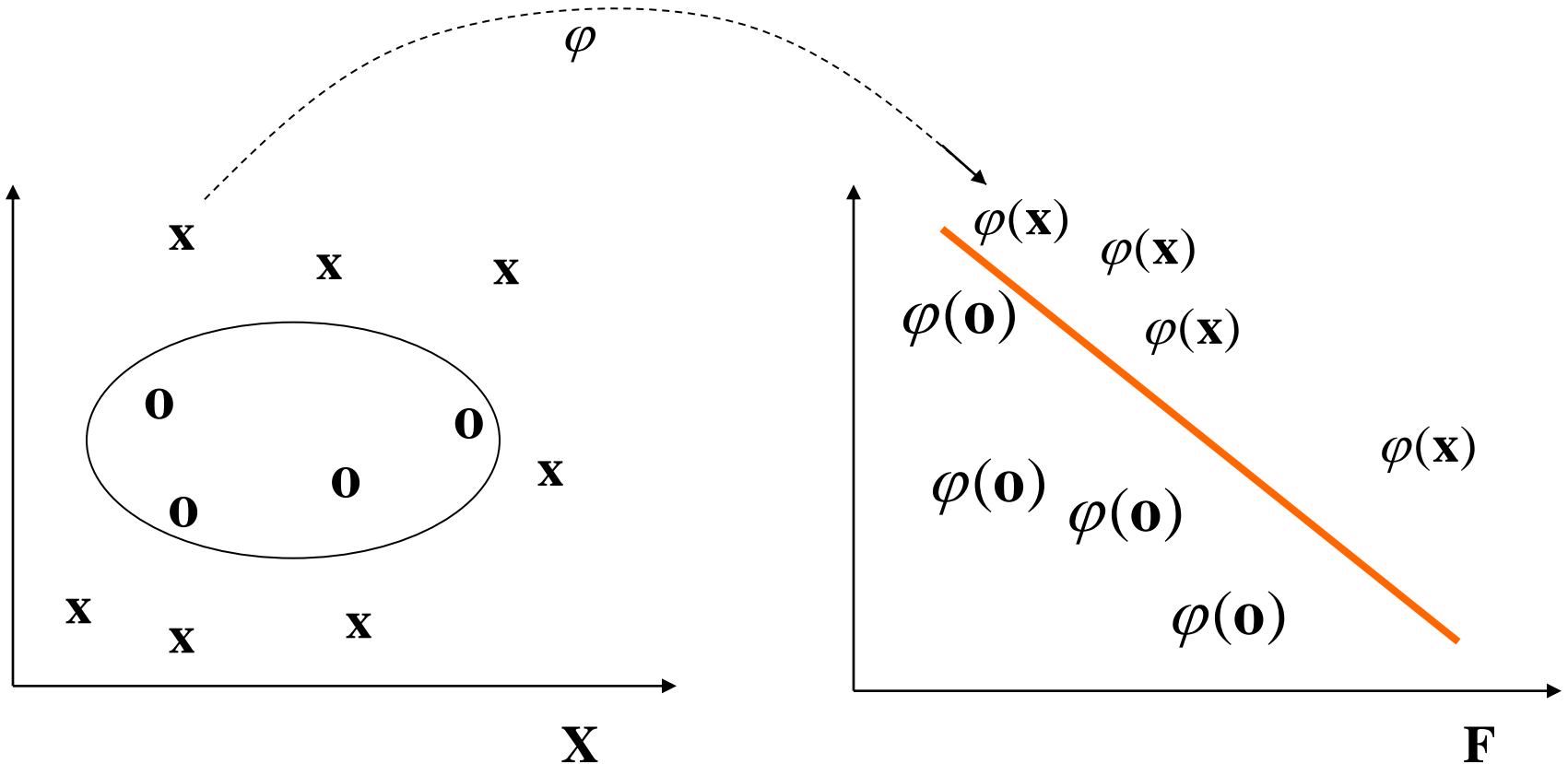
$$K(x_i, x_j) = \tanh(\beta_0 x_i^T x_j + \beta_1)$$

-

- **Κατασκευή ενός γραμμικού χώρου χαρακτηριστικών (feature space) μέσω της $\phi(x)$**

- Κατασκευή ενός γραμμικού χώρου χαρακτηριστικών (feature space) μέσω της $\varphi(\mathbf{x})$

- Κατασκευή συναρτήσεων πυρήνα ανάλογα με το πρόβλημα και του τύπου δεδομένων
- Παράδειγμα: Συνάρτηση πυρήνα δεδομένων που περιγράφονται με ιστογράμματα, π.χ. εικόνες

$$K(h_1, h_2) = \sum_{i=1}^N \min(h_1(i), h_2(i))$$

Χρήσιμες παρατηρήσεις της λύσης (συν.)

5. Εύρεση του σταθερού όρου w_0

- Σύνολο των support vectors $S = \{x_n : y_n (w^T \phi(x_n) + w_0) = 1\}$
- Αλλά καθώς: $\hat{w} = \sum_{n=1}^N a_n y_n \phi(x_n)$
- Αντικαθιστώντας
$$y_n \left(\sum_{x_m \in S} a_m y_m \phi(x_m)^T \phi(x_n) + w_0 \right) = 1 \quad \forall x_n \in S$$
- Και αθροίζοντας παίρνουμε τελικά:
$$\sum_{x_n \in S} y_n \left(\sum_{x_m \in S} a_m y_m K(x_m, x_n) + w_0 \right) = N_s = |S| \quad \text{Πληθάριθμος } S$$
- Δοκιμάζουμε διάφορες τιμές του w_0 ώστε να πετύχουμε την ισότητα

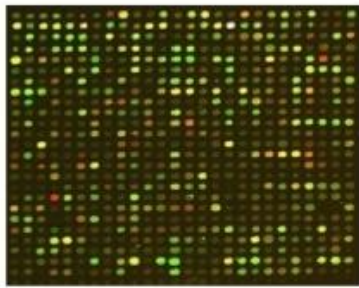
Εφαρμογές των SVMs

Κυρίως σε περιπτώσεις πολυδιάστατων δεδομένων

- Βιοπληροφορική (Bioinformatics) – gene expression data analysis
- Text categorization – mining
- Handwritten character recognition
- Machine Vision
- Time series analysis

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1	0	3	4	5	6	7	8	9

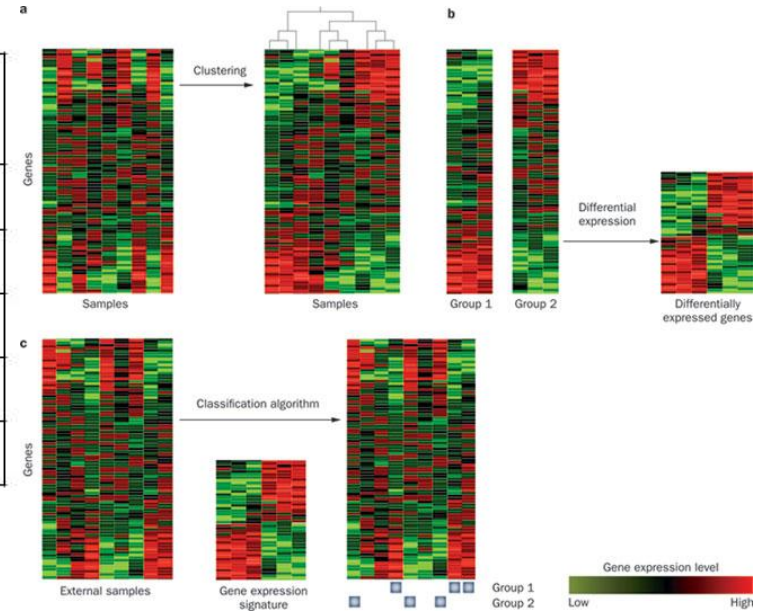
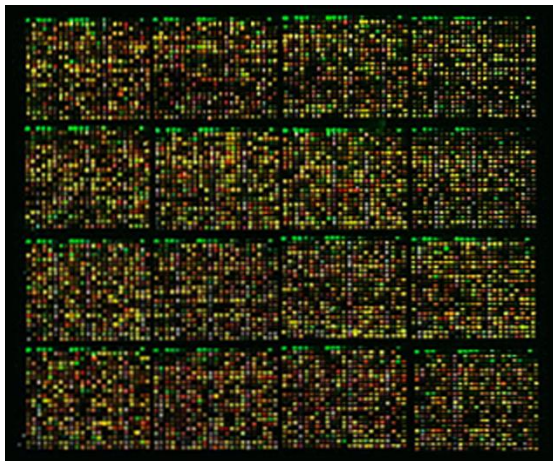
- Βιοπληροφορική (Bioinformatics) – gene expression data

Microarray Chip

n
Samples

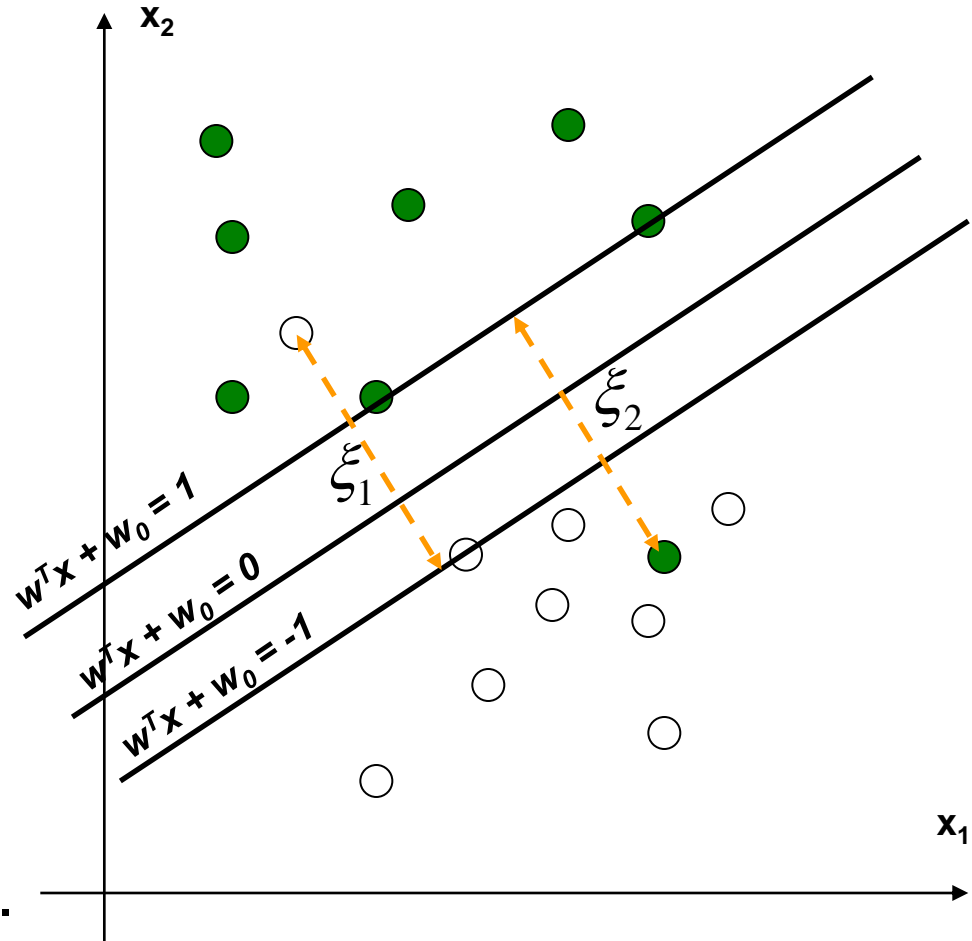
Gene	Gene Expression
a	
b	
c	
...	
n	

Nonlinear SVM

Μη-γραμμικά διαχωρίσιμη περίπτωση

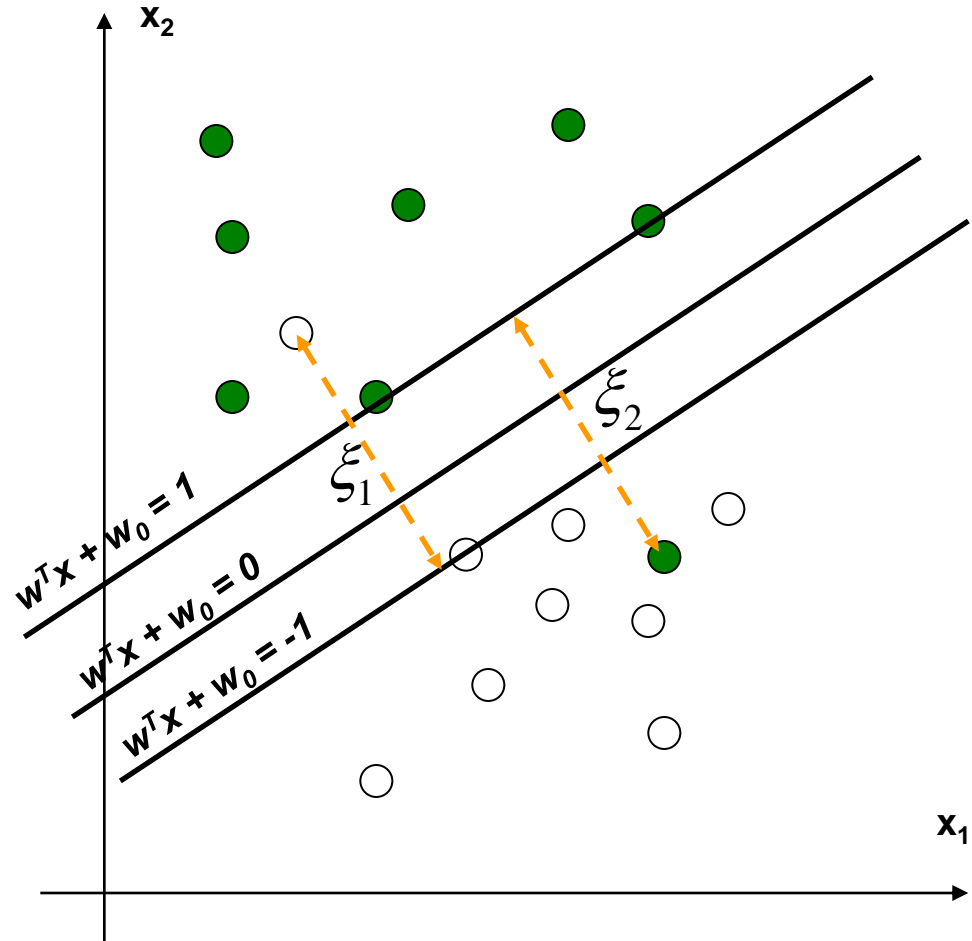
- Τι γίνεται στην περίπτωση όπου τα δεδομένα είναι μη-γραμμικά διαχωρίσιμα?
- Εισαγωγή **βοηθητικών μεταβλητών** ξ_i που επιτρέπουν σφάλματα, δηλ. σημεία να βρίσκονται σε λάθος πλευρά του περιθωρίου.

Nonlinear SVM

Μη-γραμμικά διαχωρίσιμη περίπτωση

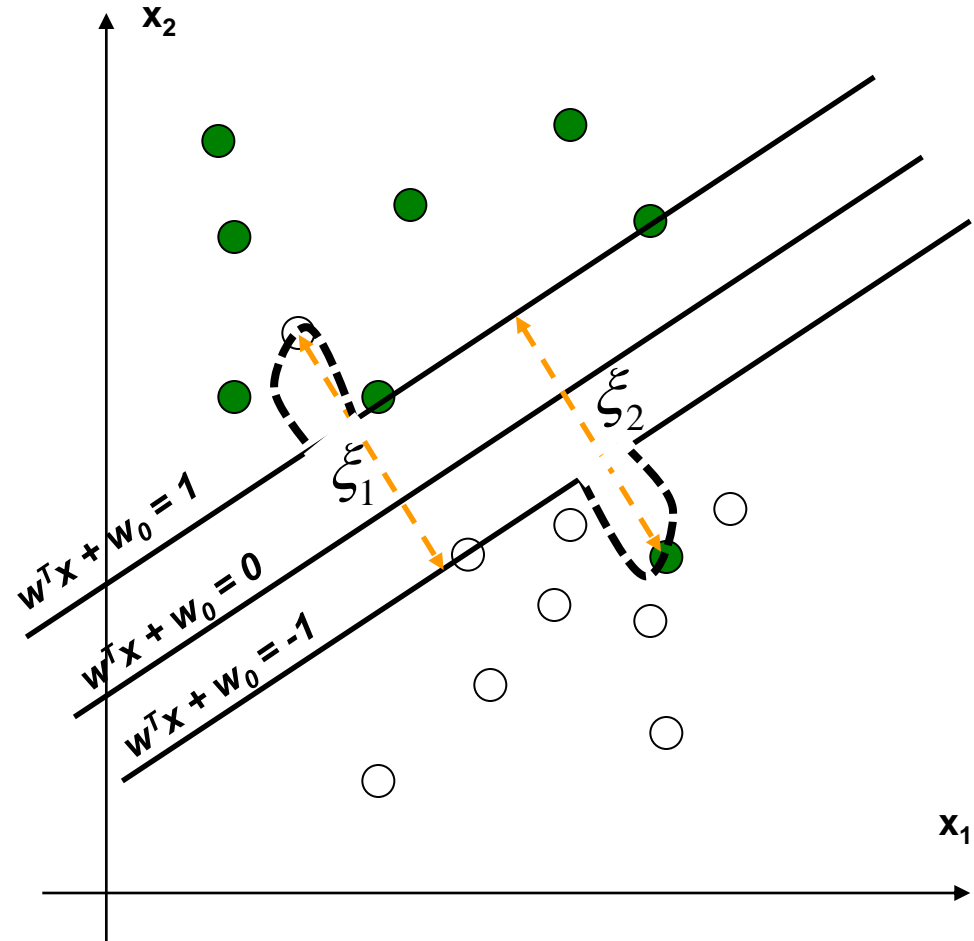
- Αν το σημείο x_n βρίσκεται στη σωστή πλευρά (όχι σφάλμα) τότε $\xi_n = 0$.
- Αν υπάρχει σφάλμα, τότε:
$$\xi_n = |y_n - f(x_n)|$$
- Έτσι, αν βρίσκεται πάνω στην $w^T x + w_0 = 0$ τότε $\xi_n = 1$.
- Αν είναι λάθος ταξινομημένο τότε $\xi_n > 1$

Nonlinear SVM

Μη-γραμμικά διαχωρίσιμη περίπτωση

- Έτσι θέλουμε $\forall n$
$$y_n (w^T x_n + w_0) \geq 1 - \xi_n$$
- Δηλ. το ξ_n παρέχει την **ανοχή στο σφάλμα** για κάθε σημείο x_n και άρα το περιθώριο τοπικά δύναται να εισέλθει στο χώρο της άλλης κατηγορίας.

Nonlinear SVM

Κατασκευή της αντικειμενικής συνάρτησης

- Το $\sum_{n=1}^N \xi_n$ εκφράζει το συνολικό σφάλμα
- Πρόβλημα:

$$\min_{w, w_0, \xi} \left\{ \frac{1}{2} \|w\|^2 + C \sum_{n=1}^N \xi_n \right\}$$

$$\text{s.t. } y_n (w^T x_n + w_0) \geq 1 - \xi_n \quad \forall n$$

$$\xi_n \geq 0$$

C: ελεύθερη παράμετρος

■ Πρόβλημα:

$$\min_{w, w_0, \xi} \left\{ \frac{1}{2} \|w\|^2 + C \sum_{n=1}^N \xi_n \right\}$$

$$\text{s.t. } y_n (w^T x_n + w_0) \geq 1 - \xi_n \quad \forall n$$

$$\xi_n \geq 0$$

Συνάρτηση Lagrange

$$L(w, w_0, \xi) = \frac{1}{2} \|w\|^2 + C \sum_{n=1}^N \xi_n - \sum_{n=1}^N a_n (y_n (w^T x_n + w_0) - 1 - \xi_n) - \sum_{n=1}^N \mu_n \xi_n$$

$$\text{minimize } L(w, w_0, \xi) = \frac{1}{2} \|w\|^2 + C \sum_{n=1}^N \xi_n - \sum_{n=1}^N a_n (y_n (w^T x_n + w_0) - 1 - \xi_n) - \sum_{n=1}^N \mu_n \xi_n$$

$$\frac{\partial L}{\partial w} = 0 \Rightarrow \hat{w} = \sum_{n=1}^N a_n y_n x_n$$

$$\frac{\partial L}{\partial w_0} = 0 \Rightarrow \sum_{n=1}^N a_n y_n = 0$$

$$\frac{\partial L}{\partial \xi_n} = 0 \Rightarrow a_n = C - \mu_n$$

$$\text{minimize } L(w, w_0, \xi) = \frac{1}{2} \|w\|^2 + C \sum_{n=1}^N \xi_n - \sum_{n=1}^N a_n (y_n (w^T x_n + w_0) - 1 - \xi_n) - \sum_{n=1}^N \mu_n \xi_n$$

ΚΚΤ συνθήκες

$$a_n \geq 0$$

$$y_n (w^T x_n + w_0) - 1 + \xi_n \geq 0$$

$$a_n (y_n (w^T x_n + w_0) - 1 + \xi_n) = 0$$

$$\begin{array}{l} \swarrow \text{ή} \searrow \\ a_n = 0 \quad y_n (w^T x_n + w_0) - 1 + \xi_n = 0 \end{array}$$

$$\mu_n \geq 0$$

$$\xi_n \geq 0$$

$$\mu_n \xi_n = 0$$

$$\begin{array}{l} \swarrow \text{ή} \searrow \\ \mu_n = 0 \quad \xi_n = 0 \end{array}$$

$$\text{minimize } L(w, w_0, \xi) = \frac{1}{2} \|w\|^2 + C \sum_{n=1}^N \xi_n - \sum_{n=1}^N a_n (y_n (w^T x_n + w_0) - 1 - \xi_n) - \sum_{n=1}^N \mu_n \xi_n$$

Συνάρτηση Langrange του
Δυσικού (Dual) προβλήματος

$$\text{maximize } L_D(a) = \sum_{n=1}^N a_n - \frac{1}{2} \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^N a_n a_m y_n y_m x_n^T x_m$$

$$\text{s.t. } 0 \leq a_n \leq C, \quad \sum_{n=1}^N a_n y_n = 0$$

- Δυσικό πρόβλημα (Dual problem)

$$\text{maximize } L_D(a) = \sum_{n=1}^N a_n - \frac{1}{2} \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^N a_n a_m y_n y_m x_n^T x_m$$

$$\text{s.t. } 0 \leq a_n \leq C \quad , \quad \sum_{n=1}^N a_n y_n = 0$$

- Αν $\alpha_n > 0$ τότε τα x_n είναι τα support vectors και ισχύει:

$$y_n (w^T x_n + w_0) - 1 + \xi_n = 0$$

- Αν $\alpha_n < C$ τότε $\mu_n > 0$ και άρα $\xi_n = 0$. Ισχύει:

$$y_n (w^T x_n + w_0) - 1 = 0$$

- Διϊκό πρόβλημα (Dual problem) (συν.)

$$\begin{aligned} \text{maximize } L_D(a) &= \sum_{n=1}^N a_n - \frac{1}{2} \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^N a_n a_m y_n y_m x_n^T x_m \\ \text{s.t. } 0 &\leq a_n \leq C, \quad \sum_{n=1}^N a_n y_n = 0 \end{aligned}$$

- Αν $a_n = C$ τότε $\mu_n = 0$ και άρα $\xi_n > 0$. Έτσι το σημείο x_n βρίσκεται μέσα στο περιθώριο.
 - Αν $\xi \leq 1$ τότε το σημείο είναι “σωστά” ταξινομημένο,
 - Αν $\xi_n > 1$ τότε είναι “εσφαλμένα” ταξινομημένα

Statistical Classifiers

- Υπόθεση:

Τα πρότυπα που ανήκουν σε μια κατηγορία ω_j είναι **δείγματα** ή **παρατηρήσεις** που προέρχονται από μια κατανομή, δηλ. από έναν μηχανισμό γέννησης:

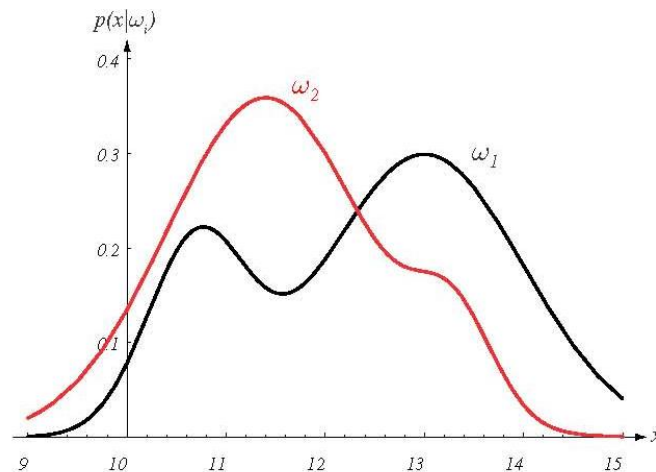
$$p(x | \omega_j)$$

- Επίσης κάθε κατηγορία ω_j ($j=1, \dots, K$) έχει μία πιθανότητα $P(\omega_j)$, όπου ισχύει ότι:

$$\sum_{j=1}^K P(\omega_j) = 1$$

Statistical Classifiers

- $P(\omega_j)$: εκ των προτέρων (**prior**) πιθανότητα να εμφανιστεί ένα δεδομένο της κατηγορίας ω_j

- $p(x/\omega_j)$: η υπό-συνθήκη (ή δεσμευμένη) συνάρτηση πυκνότητας πιθανότητας της κατηγορίας ω_j (**class conditional pdf - likelihood**)
 - πόσο συχνά θα εμφανιστεί ένα πρότυπο με χαρακτηριστικά του x αν υποθέσουμε ότι ανήκει στην ω_j

- $P(\omega_j | x)$: η υπό-συνθήκη πιθανότητα της κατηγορίας ω_j (**posterior probability**)
 - Η εκ των υστέρων πιθανότητα ότι ένα πρότυπο με χαρακτηριστικά όπως του x ανήκει στην κατηγορία ω_j .
 - Το ποσό βεβαιότητας ότι ένα πρότυπο με χαρακτηριστικά όπως του x είναι πρότυπο της κατηγορίας ω_j .
- **Στόχος**: να υπολογίζουμε τις εκ των υστέρων πιθανότητες ώστε να **αποφασίζουμε** με βάση αυτές.

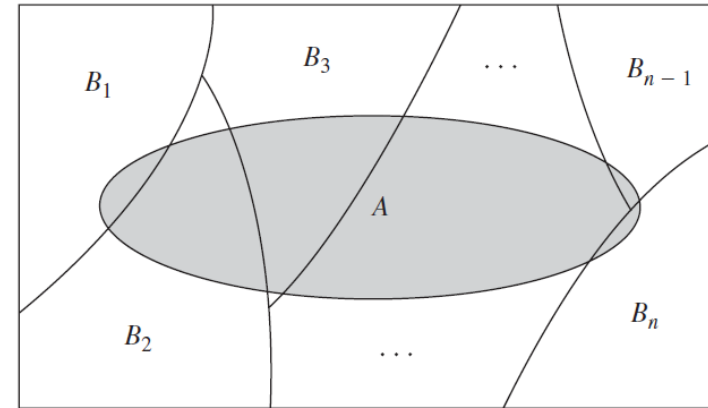
Ο Κανόνας (ή Νόμος) του Bayes (Thomas Bayes – 1702-61)

Έστω δ.χ. Ω με K **ασυμβίβαστα** ενδεχόμενα:

- $B_1 \cup B_2 \cup \dots \cup B_K = \Omega, B_i \cap B_j = \emptyset \quad \forall i, j.$
- $P(B_1) + P(B_2) + \dots + P(B_K) = P(\Omega) = 1$

Έστω ότι εμφανίζεται το ενδεχόμενο A .

Ψάχνουμε να βρούμε κατά πόσο μεταβλήθηκε η πιθανότητα του B_j μετά την εμφάνιση του A (**ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ**).

$$P(B_j | A) = \frac{P(A \cap B_j)}{P(A)} = \frac{P(A | B_j)P(B_j)}{\sum_{k=1}^K P(A | B_k)P(B_k)}$$

Μπεϋζιανή Ταξινόμηση

Εφαρμογή του Bayes στο πρόβλημα της ταξινόμησης

- Έστω δ.χ. προτύπων χωρισμένος σε K κατηγορίες $\{\omega_j\}$.
- Κάθε κατηγορία έχει μία αδέσμευτη πιθανότητα $P(\omega_j)$,
- και μία υπό-συνθήκη κατανομή $p(x|\omega_j)$.
- Ένα πρότυπο x ανήκει στην κατηγορία ω_j με πιθανότητα:

$$P(\omega_j | x) = \frac{p(x | \omega_j)P(\omega_j)}{p(x)} = \frac{\text{likelihood} \times \text{prior}}{\text{evidence}}$$

που είναι η **εκ των υστέρων πιθανότητα** $x \in \omega_j$

όπου $p(x) = \sum_{k=1}^K p(x | \omega_k)P(\omega_k)$ έτσι ώστε $\sum_{j=1}^K P(\omega_j | x) = 1$

- Απόφαση με βάση την **μέγιστη** εκ των υστέρων πιθανότητα (***maximum posterior rule***):

$$\begin{aligned}
 x \in \omega_{j^*} & : \max_{j=1, \dots, K} \{P(\omega_j | x)\} = \max_{j=1, \dots, K} \left\{ \frac{p(x | \omega_j)P(\omega_j)}{p(x)} \right\} \\
 & = \max_{j=1, \dots, K} \left\{ \frac{p(x | \omega_j)P(\omega_j)}{\sum_{k=1}^K p(x | \omega_k)P(\omega_k)} \right\} \\
 & = \max_{j=1, \dots, K} \{p(x | \omega_j)P(\omega_j)\}
 \end{aligned}$$

- Για $K=2$ κατηγορίες $\{\omega_1, \omega_2\}$

Decide ω_1 if $P(\omega_1 | x) > P(\omega_2 | x)$; otherwise decide ω_2

or

Decide ω_1 if $p(x | \omega_1)P(\omega_1) > p(x | \omega_2)P(\omega_2)$; otherwise
decide ω_2

or

Decide ω_1 if $\frac{p(x | \omega_1)}{p(x | \omega_2)} > \frac{P(\omega_2)}{P(\omega_1)}$; otherwise decide ω_2

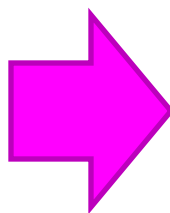
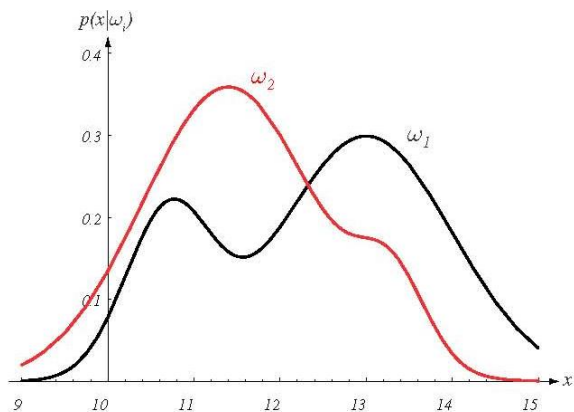
likelihood
ratio

threshold

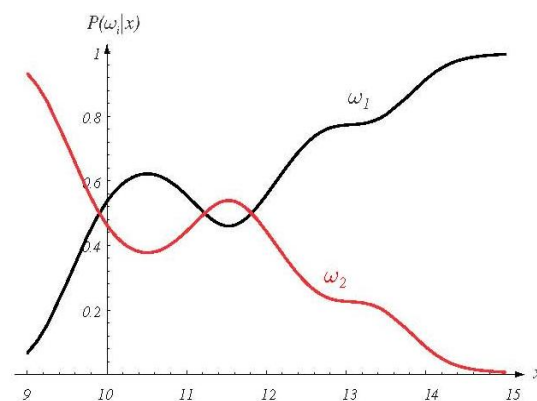
- Παράδειγμα για $K=2$ κατηγορίες $\{\omega_1, \omega_2\}$

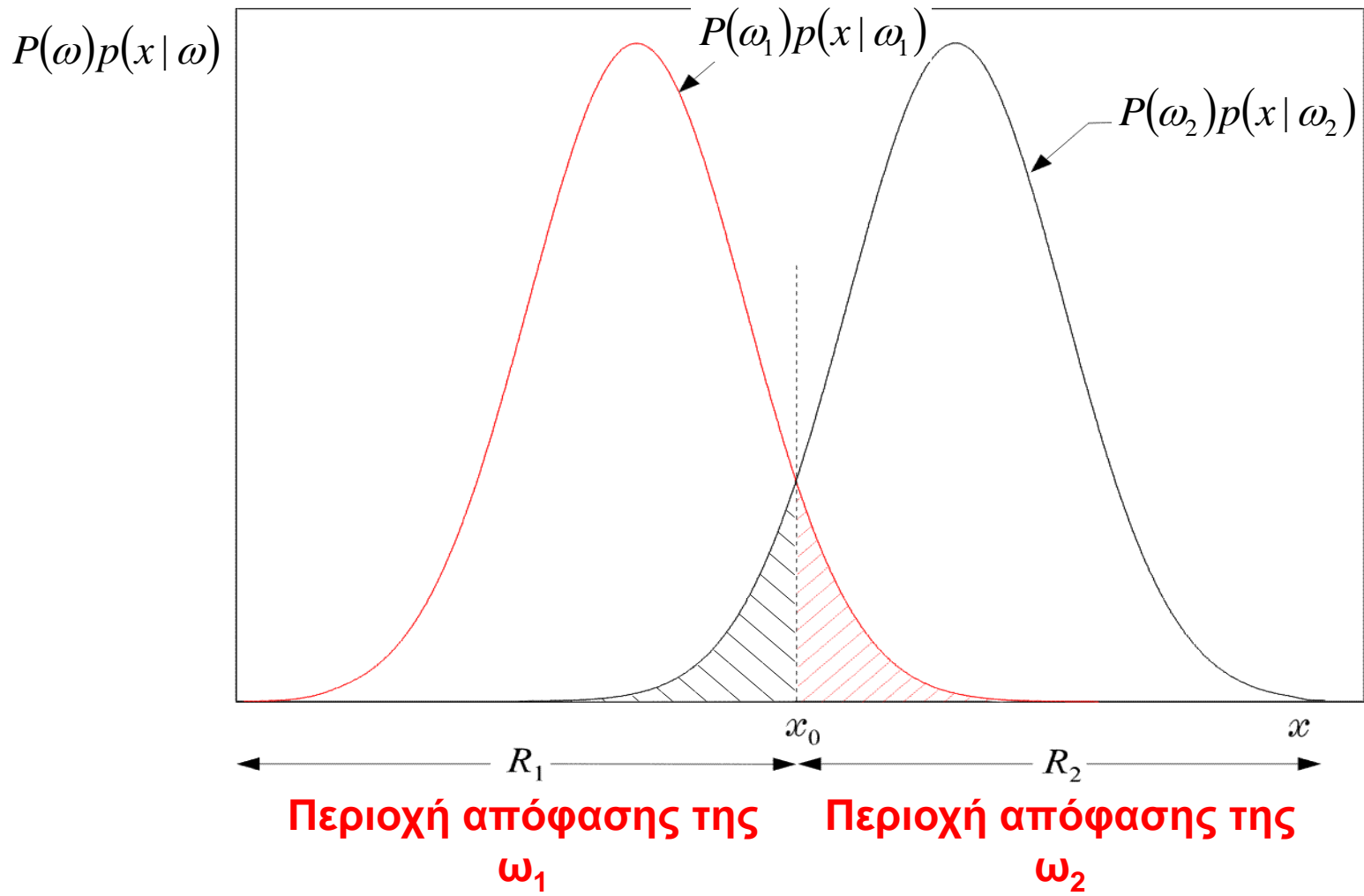
$$P(\omega_1) = \frac{2}{3} \quad P(\omega_2) = \frac{1}{3}$$

$p(x/\omega_j)$

$P(\omega_j/x)$

Σφάλμα ταξινόμησης – Πιθανότητα σφάλματος

- Πότε κάνουμε **σφάλμα** στην απόφαση;
 - όταν για κάποιο $x \in \omega_1$ ο μηχανισμός αποφασίζει ότι είναι κατηγορίας ω_2
 $P(\omega_1)p(x | \omega_1) < P(\omega_2)p(x | \omega_2)$
ή **περιοχή απόφασης R_2**
 - Όταν για κάποιο $x \in \omega_2$ ο μηχανισμός αποφασίζει ότι είναι κατηγορία ω_1
 $P(\omega_1)p(x | \omega_1) > P(\omega_2)p(x | \omega_2)$
περιοχή απόφασης R_1

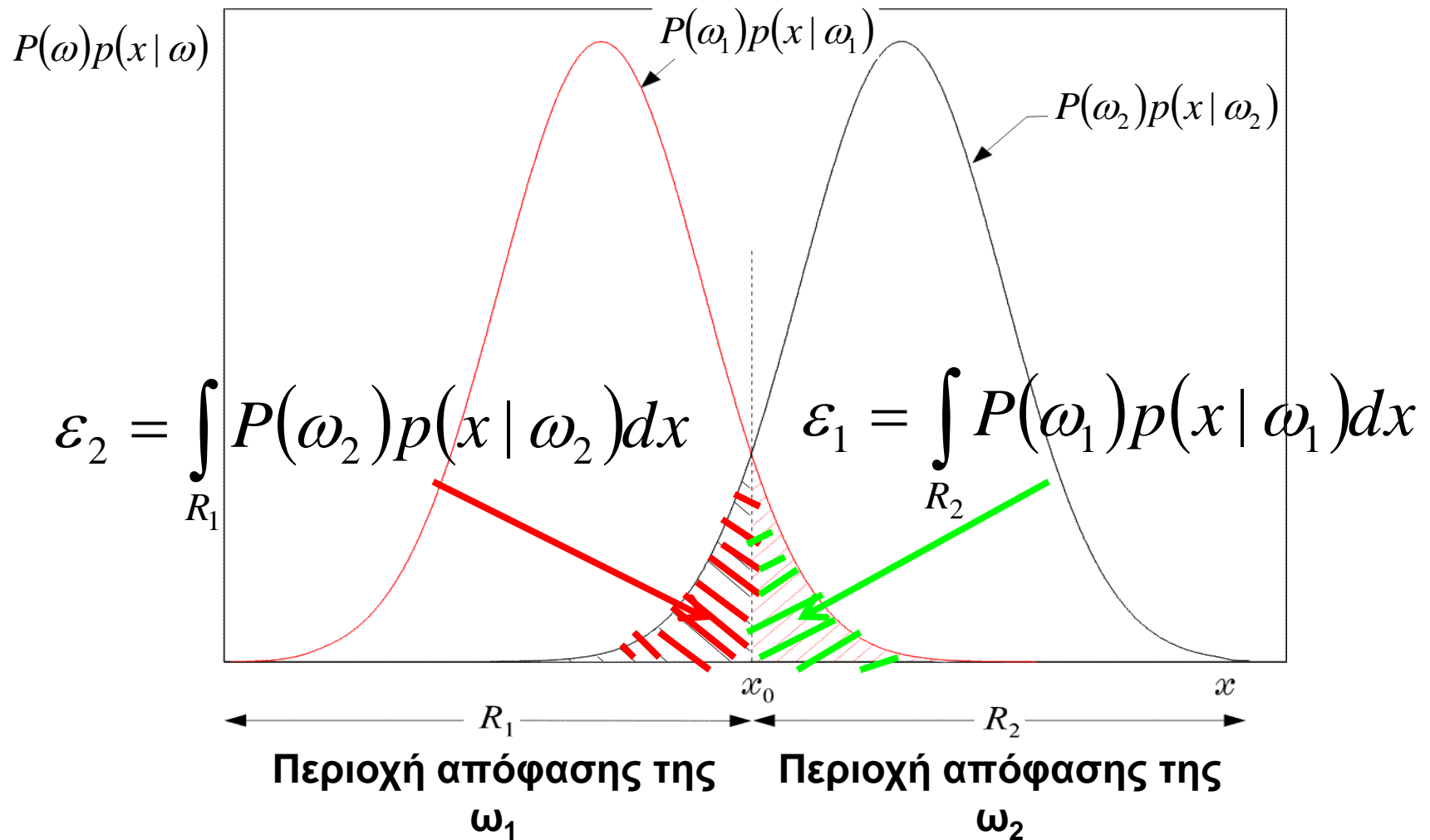
- Πιθανότητα σφάλματος

$$\begin{aligned} P(\text{error}) &= P(x \in \omega_1, x \in R_2) + P(x \in \omega_2, x \in R_1) = \\ &= P(x \in R_2 | \omega_1)P(\omega_1) + P(x \in R_1 | \omega_2)P(\omega_2) = \\ &= \left[\int_{R_2} p(x | \omega_1) dx \right] P(\omega_1) + \left[\int_{R_1} p(x | \omega_2) dx \right] P(\omega_2) \end{aligned}$$

Έτσι

$$P(\text{error}) = \int_{R_2} P(\omega_1) p(x | \omega_1) dx + \int_{R_1} P(\omega_2) p(x | \omega_2) dx$$

- **Bayes classifier** \equiv **minimum error classifier**

Ο «αφελής» Ταξινομητής Bayes

Naïve Bayes Classifier

- Βασική υπόθεση **ανεξαρτησίας** μεταξύ των χαρακτηριστικών των προτύπων $x = (x_1, x_2, \dots, x_d)$
- Έτσι η υπό-συνθήκη πυκνότητα γράφεται ως:

$$\begin{aligned} p(x | \omega_j) &= p(x_1, x_2, \dots, x_d | \omega_j) = \\ &= p(x_1 | \omega_j) p(x_2 | \omega_j) \cdots p(x_d | \omega_j) = \prod_{i=1}^d p(x_i | \omega_j) \end{aligned}$$

● Πλεονεκτήματα

- Ευκολία στην εφαρμογή και χρήση της μεθόδου
 - ◆ Μικρή πολυπλοκότητα (αριθμός παραμέτρων)
 - ◆ Γρήγορη διαδικασία εκπαίδευσης (fast training)
 - ◆ Γρήγορη διαδικασία απόφασης (fast decision)
- Διευκόλυνση στον χειρισμό χαρακτηριστικών μικτού τύπου (συνεχή, διακριτά)

● Μειονεκτήματα

- Η υπόθεση της ανεξαρτησίας χαρακτηριστικών, αν και υποχρεωτική, είναι δυνατόν να επιφέρει μειωμένη απόδοση στον ταξινομητή

Παράδειγμα εφαρμογής του Naïve Bayes Classifier στο πρόβλημα της ταξινόμησης κειμένων

- Διανυσματική αναπαράσταση κειμένων (**bag of words**):
 - Υποθέτουμε λεξικό αποτελούμενο από d όρους.
 - Κάθε κείμενο: $\mathbf{x}_n = (\mathbf{x}_{n1}, \mathbf{x}_{n2}, \dots, \mathbf{x}_{nd})$, όπου \mathbf{x}_{ni} η συχνότητα εμφάνισης της i -οστής λέξης στο λεξικό.
- Κάθε κατηγορία ω_j περιγράφεται από ένα διάνυσμα πιθανοτήτων $\theta_j = (\theta_{j1}, \theta_{j2}, \dots, \theta_{jd})$ δηλ. **πολυωνυμική κατανομή**. Τότε:

$$p(x | \omega_j) = p(x | \theta_j) = \prod_{i=1}^d p(x_i | \theta_{ji}) = \prod_{i=1}^d \theta_{ji}^{x_i}$$

- Κανόνας απόφασης για $K=2$ κατηγορίες ($P(\omega_1)=\rho$) :

$$\frac{p(x | \omega_1) < P(\omega_2)}{p(x | \omega_2) > P(\omega_1)} \Rightarrow \frac{\prod_{i=1}^d \theta_{1i}^{x_i} < 1-p}{\prod_{i=1}^d \theta_{2i}^{x_i} > p} \Rightarrow \prod_{i=1}^d \left(\frac{\theta_{1i}}{\theta_{2i}} \right)^{x_i} < \frac{1-p}{\rho}$$

ή

$$\sum_{i=1}^d x_i \ln \left(\frac{\theta_{1i}}{\theta_{2i}} \right) - \ln \left(\frac{1-p}{\rho} \right) < 0$$

- Ο κανόνας απόφασης: $\sum_{i=1}^d x_i \ln\left(\frac{\theta_{1i}}{\theta_{2i}}\right) - \ln\left(\frac{1-\rho}{\rho}\right) \begin{matrix} < \\ > \end{matrix} 0$

- γράφεται ως εξής:

$$\sum_{i=1}^d w_i x_i + w_0 \begin{matrix} < \\ > \end{matrix} 0 \Rightarrow \mathbf{w}^T \mathbf{x} + w_0 \begin{matrix} < \\ > \end{matrix} 0$$

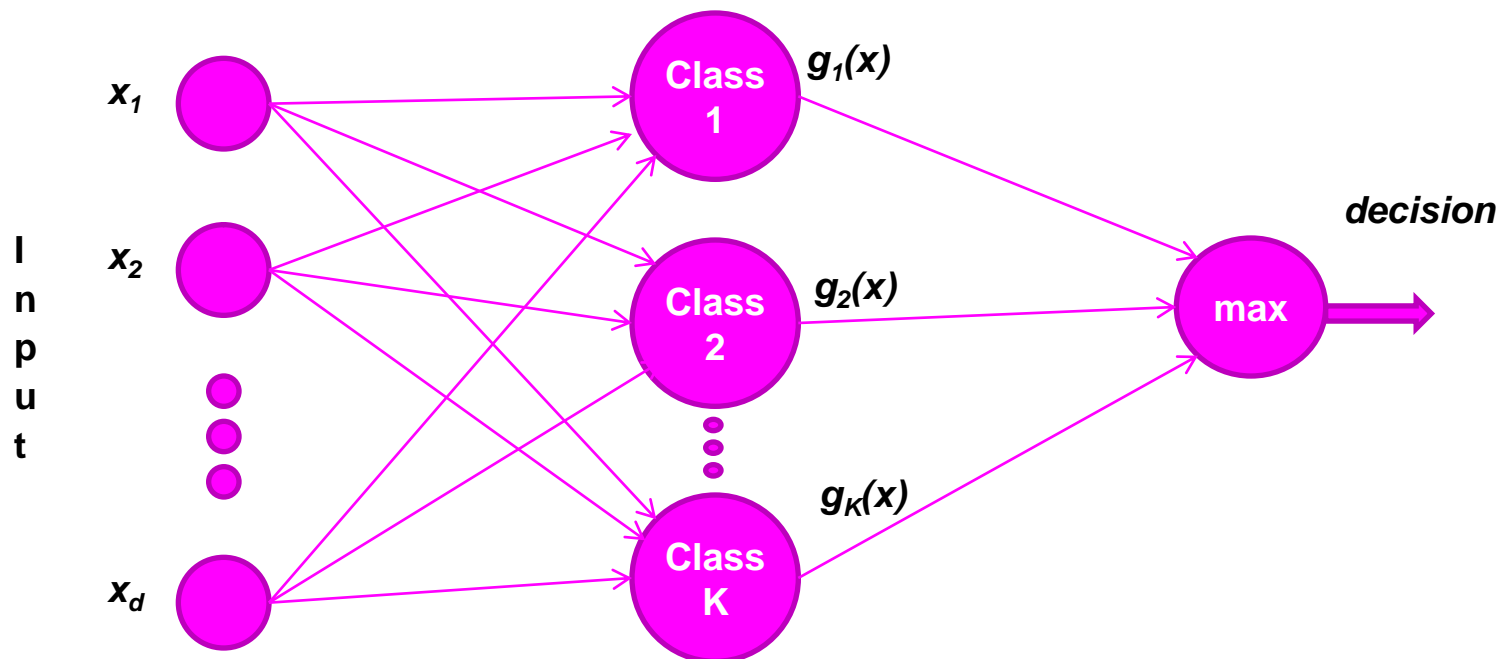
- γραμμική επιφάνεια διάκρισης με συντελεστές:

$$w_i = \ln\left(\frac{\theta_{1i}}{\theta_{2i}}\right) \quad w_0 = -\ln\left(\frac{1-\rho}{\rho}\right) = \ln\left(\frac{\rho}{1-\rho}\right)$$

Διακρίνουσες συναρτήσεις – Επιφάνειες διάκρισης

- Χρήση διακρίνουσων συναρτήσεων (**discriminant functions**) σε προβλήματα ταξινόμησης, $g_j(x) j=1, \dots, K$. Τότε, ένα πρότυπο x θα ανήκει στην κατηγορία ω_j αν ισχύει:

$$g_j > g_k \quad \forall k \neq j$$

- Η συνάρτηση διάκρισης στους Μπεϋζιανούς ταξινομητές:

$$g_j(x) = P(\omega_j | x)$$

- Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε αντί για $g(x)$ μία άλλη συνάρτηση $f(g(x))$, όπου $f()$ μία συνάρτηση μονότονη αύξουσα. Το αποτέλεσμα της απόφασης ταξινόμησης δεν μεταβάλλεται:

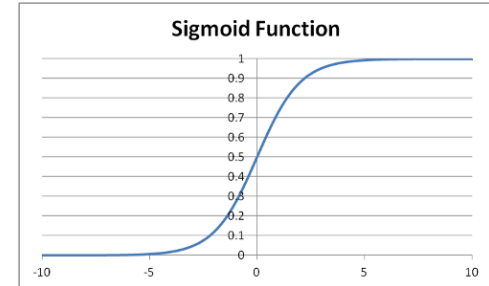
$$g_j(x) = \frac{p(x | \omega_j)P(\omega_j)}{p(x)}$$

$$g_j(x) = P(\omega_j | x) \quad \rightarrow \quad g_j(x) = p(x | \omega_j)P(\omega_j)$$

$$g_j(x) = \ln p(x | \omega_j) + \ln P(\omega_j)$$

Εναλλακτικές διακρίνουσες συναρτήσεις:

- **sigmoid** $g_j(x) = \frac{1}{1 + e^{-a_j(x)}} = \sigma(a_j(x))$
(ή *logistic*)

όπου
$$a_j(x) = \ln \frac{p(x | \omega_j)P(\omega_j)}{\sum_{k=1}^K p(x | \omega_k)P(\omega_k)}$$

- **Normalized exponential (soft-max)**

$$g_j(x) = \frac{e^{a_j(x)}}{\sum_{k=1}^K e^{a_k(x)}}$$

όπου
$$a_j(x) = \ln p(x | \omega_j)P(\omega_j)$$

Περίπτωση Κανονικής κατανομής

$$x / \omega_j \sim N(\mu_j, \Sigma_j)$$

$$p(x / \omega_j) = \frac{1}{(2\pi)^{d/2} |\Sigma_j|^{1/2}} e^{-\frac{1}{2}(x - \mu_j)^T \Sigma_j^{-1} (x - \mu_j)}$$

- Χρησιμοποιώντας την λογαριθμική διακρίνουσα συνάρτηση παίρνουμε :

$$g_j(x) = \ln p(x | \omega_j) + \ln P(\omega_j)$$

$$g_j(x) = -\frac{1}{2}(x - \mu_j)^T \Sigma_j^{-1} (x - \mu_j) - \frac{d}{2} \ln 2\pi - \frac{1}{2} \ln |\Sigma_j| + \ln P(\omega_j)$$

- Διακρίνουσα συνάρτηση:

$$g_j(x) = -\frac{1}{2} \left[x^T \Sigma_j^{-1} x + \mu_j^T \Sigma_j^{-1} \mu_j - 2 \mu_j^T \Sigma_j^{-1} x \right] - \frac{1}{2} \ln |\Sigma_j| + \ln P(\omega_j) =$$
$$= x^T W_j x + w_j^T x + w_{j0}$$

όπου

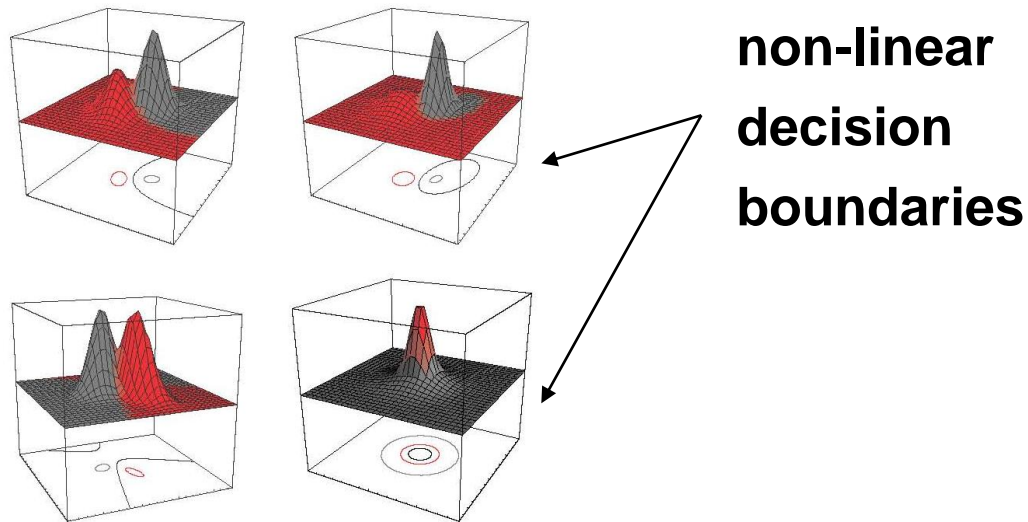
$$W_j = -\frac{1}{2} \Sigma_j^{-1} \quad w_j = -\Sigma_j^{-1} \mu_j$$

$$w_{j0} = -\frac{1}{2} \mu_j^T \Sigma_j^{-1} \mu_j - \frac{1}{2} \ln |\Sigma_j| + \ln P(\omega_j)$$

- Τα όρια απόφασης προκύπτουν από την εξίσωση

$$g_1(x) = g_2(x)$$

- Η επιφάνεια απόφασης είναι μη-γραμμική (υπερ-παραβολικές, υπερ-ελλειπτικές, κλπ.)

Περίπτωση κοινού πίνακα Σ , $\Sigma_j = \Sigma$

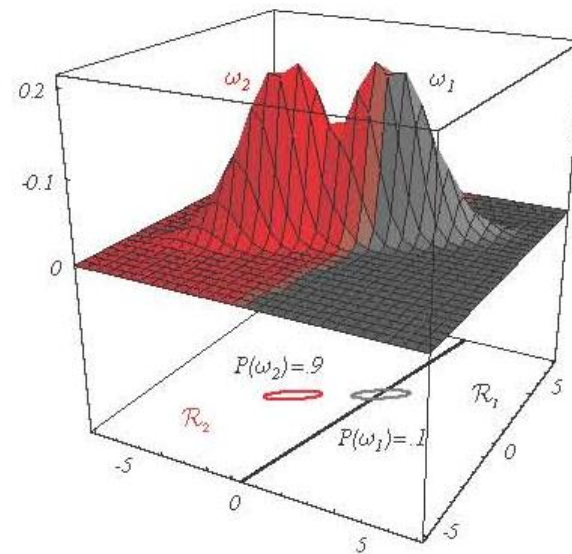
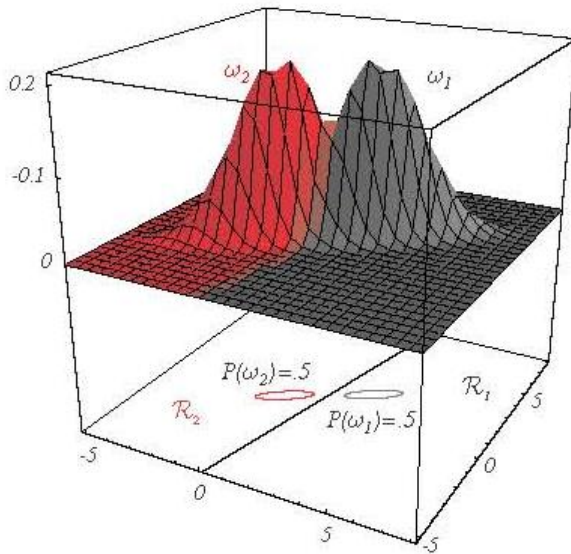
- Διακρίνουσα συνάρτηση :

$$g_j(x) = -\frac{1}{2} \left[x^T \Sigma_j^{-1} x + \mu_j^T \Sigma_j^{-1} \mu_j - 2 \mu_j^T \Sigma_j^{-1} x \right] - \frac{1}{2} \ln |\Sigma_j| + \ln P(\omega_j)$$

$$g_j(x) = w_j^T x + w_{j0} \quad \text{γραμμική}$$

όπου

$$w_j = -\Sigma^{-1} \mu_j \quad w_{j0} = -\frac{1}{2} \mu_j^T \Sigma^{-1} \mu_j + \ln P(\omega_j)$$

$$x_0 = \frac{1}{2}(\mu_1 + \mu_2) - \frac{\ln \frac{P(\omega_1)}{P(\omega_2)}}{(\mu_1 - \mu_2)^T \Sigma^{-1} (\mu_1 - \mu_2)} (\mu_1 - \mu_2)$$

Αν $P(\omega_i) \neq P(\omega_j)$, τότε το x_0 απομακρύνεται από την πιθανότερη κατηγορία.

- **Equivalent to Mahalanobis distance classifier**

- Σε περίπτωση όπου όλες οι κατηγορίες είναι επιπλέον ισοπίθανες (όλες οι πιθανότητες $P(\omega_i)$ ίσες) τότε η διακρίνουσα συνάρτηση μετατρέπεται σε:

$$g_i(\mathbf{x}) = -\frac{1}{2} (\mathbf{x} - \mu_i)^t \Sigma^{-1} (\mathbf{x} - \mu_i) + \ln P(\omega_i)$$

$$g_i(\mathbf{x}) = -\frac{1}{2} (\mathbf{x} - \mu_i)^t \Sigma^{-1} (\mathbf{x} - \mu_i)$$

δηλ. ανάλογη με την Mahalanobis απόσταση

Περίπτωση κοινού "σφαιρικού" πίνακα $\Sigma_j = \Sigma = \sigma^2 I$

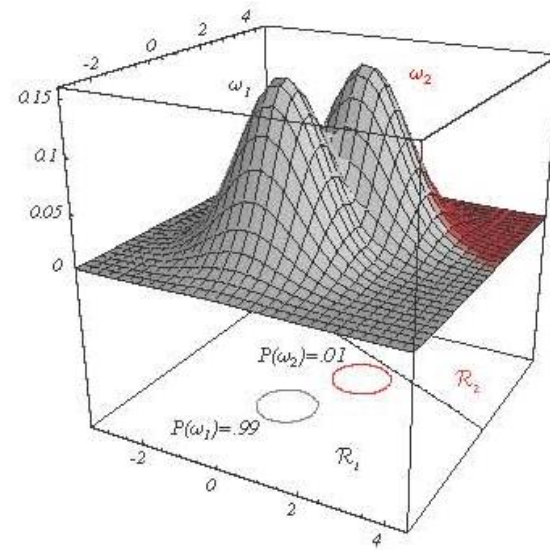
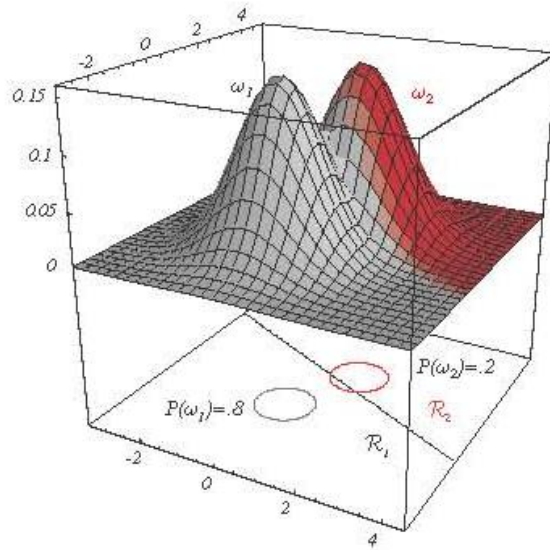
- Διακρίνουσα συνάρτηση :

$$g_j(x) = -\frac{1}{2} \left[x^T \Sigma_j^{-1} x + \mu_j^T \Sigma_j^{-1} \mu_j - 2 \mu_j^T \Sigma_j^{-1} x \right] - \frac{1}{2} \ln |\Sigma_j| + \ln P(\omega_j)$$

$$g_j(x) = w_j^T x + w_{j0} \quad \text{γραμμική}$$

όπου

$$w_j = -\frac{1}{\sigma^2} \mu_j \quad w_{j0} = -\frac{1}{2\sigma^2} \mu_j^T \mu_j + \ln P(\omega_j)$$

$$x_0 = \frac{1}{2}(\mu_1 + \mu_2) - \frac{\sigma^2}{\|\mu_1 - \mu_2\|^2} \ln \frac{P(\omega_1)}{P(\omega_2)} (\mu_1 - \mu_2)$$

Αν $P(\omega_1) \neq P(\omega_2)$, τότε το x_0 απομακρύνεται από την πιθανότερη κατηγορία.

- Equivalent to Minimum Euclidean distance classifier

- Όταν επιπλέον όλες οι πιθανότητες $P(\omega_i)$ είναι ίσες τότε η διακρίνουσα συνάρτηση μετατρέπεται σε:

$$g_i(\mathbf{x}) = -\frac{\|\mathbf{x} - \mu_i\|^2}{2\sigma^2} + \ln P(\omega_i) \quad \rightarrow \quad g_i(\mathbf{x}) = -\|\mathbf{x} - \mu_i\|^2$$

Δηλ. απόφαση με βάση την Ευκλείδεια απόσταση από το μέσον (κέντρο) της κατηγορίας.